

Ljudska PRAVICA

GLASILO KOMUNISTIČNE PARTIJE SLOVENIJE

Leto X. — Št. 86

Ljubljana, sobota, 12. februarja 1949

Izhaja vsak dan razen ob petkih

Mesečna naročnina din 45.—

Cena din 2.—

BOJ ZA ENAKOMERNO IZPOLNJEVANJE PLANA V RUDARSTVU

Minister za rudarstvo Svetozar Vukmanovič o nalogah našega rudarstva

V zveznem ministristvu za rudarstvo je bilo 7. in 8. februarja posvetovanje, ki so se ga udeležili minister za rudarstvo Svetozar Vukmanovič, generalni direktorji in generalni inženirji vseh direktorij ministrstva za rudarstvo.

Na posvetovanju so analizirali izpolnitev januarkega plana. V prvem mesecu tega leta so se odlikovali zlasti kolektivni rudniki Mostar, Breza, Zenica, Trbovlje, Zagorje, Senovo, Velenje, Novi Kostolac, Klenovnik, »Soko«, »Dobra sreča« in drugi, ki so po zaelju dobre organizacije dela in poštivnosti delavcev izpolnili ali pa presegli operativne plane. V nekaterih premožavnikih bi lahko plan izpolnili, ker ni bilo nobenih objektivnih ovir, pa so za planom zastajali. To so n. pr. rudniki Resava, Raša, Konjščinski rudniki, Kakanj in še nekateri drugi.

Med rudniki pisanih kovin se odlikujejo po dobrih uspehih Zletovo, Zajača, Trepča in Idrija. Nekateri rudniki kromove rude ter Lisa in Mežica pa so slabo delali. Kolektiv borskega rudnika je kljub objektivnim težavam s velikimi napori izpolnil plan proizvodnje surovega bakra, v nekaterih drugih proizvodnih pa ni dosegel planirane količine. Prav tako ni doseglo dobre uspehe tudi več podjetij generalne direktorije za nafto. Proizvodni plan je v celoti najbolje uresničila generalna direktorija za premož LR Slovenije.

Ob koncu posvetovanja je minister Svetozar Vukmanovič povedal, kaj je treba storiti, da bodo rudniki enakomerno in v celoti izpolnjevali proizvodne plane. Najprej je govoril o načini vodstva v direktorijah in podjetjih. Pri nekaterih voditeljih je opazil nekatere slabosti in nepravilno pojmovanje njihovih dolžnosti.

»Nekateri tovaršji gledajo politično slabo na vprašanje dela in proizvodnje,« je nadaljeval minister Svetozar Vukmanovič. »Kar ustalilo se je mnenje, da so ministrstvo in generalne direktorije strokovne ustanove, ki se ukvarjajo zgolj s strokovnimi in ne z nobenimi drugimi vprašanji. Dejstvo je, da ni mogoče ločiti gospodarstva od politike. Prav zaradi tega pa, ker nekateri voditelji v ministrstvu in generalnih direktorijah ločijo gospodarstvo od politike, prihaja do ložitve uprav od sindikalnih in partijskih organizacij v podjetjih, tako da ni vedno dovolj koordinacije, in vsak dela po svoji liniji. Brigadni sistem na primer je važna delovna metoda v socialističnem gospodarstvu. Od tega, ali so ga v podjetju uvedli, je odvisno v velikanski meri, ali bodo delali v naših rudnikih na stari ali novi način. Ali pa vprašanje nagrad. Brez dvoma je to socialno-politični in ekonomski problem. Vendar se mnogi tovariši z njim ne ukvarjajo. Menijo, da so samo strokovni voditelji. Ker pa plače niso strokovno vprašanje, mislijo, da se z njimi ni treba ukvarjati. Tako se orientirajo nekateri naše ekipe, ki obiskujejo podjetja, samo strokovnim nalogam, drže se strokovno tehnične strani, politična in organizacijska vprašanja pa jih ne zanimajo.«

Nato je prešel minister Vukmanovič k najvažnejšim vprašanjem rudarske proizvodnje.

»Splošna značilnost pri uresničevanju proizvodnega plana — seveda z nekaterimi izjemami — je neenakomernost izpolnjevanja dnevnih nalog v rudnikih. Ustala se je namreč praksa, da v začetku meseca podjetja ne izpolnjujejo dnevnih nalog, ob koncu meseca pa jih presegajo. Ta neenakomernost v izpolnjevanju dnevnih nalog škoduje podjetju, ker nujno vodi do zapostavljanja priprav in raziskovalnih del v drugi polovici meseca, ko podjetja vržejo vse sile v proizvodnjo. Za primer bom navedel december. Od začetka tega meseca smo se usmerili k izpolnjevanju dnevnih nalog, tako da je bil decembrski plan uresničen. Držati se take smeri pomeni vsak dan mobilizirati partijski in sindikalni organizacijo kakor tudi upravo podjetja in ves kolektiv in plan bo izpolnjen. Namesto da bi to pravilno razumeli in napravili potrebne zaključke, so šli v nekaterih rudnikih tako daleč, da so odredbo ministrstva, ki je na to opozarjala, dali v predele, čeprav bi jo morali proučiti partijska organizacija, sindikalna organizacija in ves delovni kolektiv. Neenakomerno uresničevanje dnevnih nalog škoduje vsemu našemu gospodarstvu, kajti industrijska podjetja in železnice ne usmerjajo svojega dela samo na drugo polovico meseca, ampak delajo ves mesec, in jim je treba zaradi tega pošiljati premož enakomerno. Prav to tekmovanje v drugi polovici meseca, da bi popravili slabe uspehe v prvi polovici, povzroča oslabljanje kakovosti premoža. Da bi presegli plan v zadnjih dneh meseca, morajo preobremeniti separacijo in pripraviti več jamskega premoža, kar ima za posledico, da dobavljajo s premožom kamen in da je premož slabe kakovosti

itd. Nadalje povzroča tak način dela nujno kopičenje premoža v premožavnikih, ker v drugi polovici meseca ni dovolj prevoznih sredstev. V prvi polovici pa so prevozna sredstva, vendar ni dovolj premoža.

Nekateri naši voditelji se zadovoljujejo z neenakomernim izpolnjevanjem dnevnih proizvodnih nalog. Če jih vprašamo, zakaj je v začetku meseca proizvodnja slaba, odgovorijo: »To je samo prvi dan v mesecu, potem bomo to že nadomestili.« Če so voditelji takega mnenja, potem je jasno, da se to prenese nujno tudi na kolektiv. Menim, da je treba sprejeti na tej konferenci sklep, da bo taka praksa v rudarstvu prenehala.

Kako bomo rešili to vprašanje? Receptov za to ni. To je mogoče doseči z borbo v podjetju. Zato potrebujemo takšne ljudi, ki bodo stalno razmišljali o tem, kako bodo rešili ta problem, ki bodo izdajali ukrep za ukrepom, dokler ne bodo našli načina, ki bo dal najboljšo uspehe. Če hočemo zagotoviti izpolnitev dnevnih nalog, bi morali po dosedanjih izkušnjah izdati predvsem te-ile ukrepe: zagotoviti delovne moči z ustreznimi delovne discipline, točno izdelati in prenesti na vsako delovno mesto operativne plane kakor tudi začetni borbo, da bo delovni kolektiv za vsako ceno izpolnil svojo dnevno nalogo. Če se bo vsaka brigada borila, da izvrši svojo nalogo, če bodo strokovni voditelji odgovarjali pred višjim vodstvom za izpolnitev dnevnih planov na svojem delovnem področju, če bodo odgovarjali komisiji pred partijsko organizacijo, sindikalno organizacijo in delavci pred svojimi sindikalnimi organizacijami za izpolnitev dnevnih nalog vsa delovna kolektiva, bomo omogočili enakomerno uresničevanje plana.

Neenakomernost pri uresničevanju plana je tudi posledica dejstva, da delavci često izostajajo, da odhajajo ob nedeljah domov, da je v sobotah in ponedeljkih manj delavcev pri delu in zato proizvodnja v teh dneh zaostaja. Zato moramo poglobiti politično delo med delavci, hkrati pa izdajati ostrejšo disciplinske in upravne ukrepe proti posameznikom, ki ne delajo. Drugi delavci ne smejo trpeti zaradi slabega dela dveh ali treh delavcev. Zato je treba mobilizirati vse delavce proti tistim, ki škodujejo njihovim interesom. To nalogo mora opraviti partijska in sindikalna organizacija.

Če pogledamo, kakšna je bila januarška izpolnitev plana v rudnikih, bomo videli, da so n. pr. pri direktoriji za premož Srbije premožavnik »Ibera«, »Dobra sreča« in »Vrška čuka« izpolnili plan stodo- stotno, premožavnik »Jerma« pa ga je izpolnil za 109 odst., se pravi, da so od sedmih premožavnikov črna premoža operativni plan izpolnili štirje. Če o tej stvari govorimo z vodilnimi tovaršji in direktorji, pravijo: Dobro je, približali smo se planu.« Toda planu se ne približujemo, dokler ne bodo vsa podjetja izpolnjevala svojih operativnih nalog.

Mnogi direktorji podjetij in celo nekateri generalni direktorji se izgovarjajo na pomankanje delovnih moči in skušajo s tem pojasniti neizpolnitev plana. Poudarjam, da to ne more biti opravičilo, zlasti ne v zimskih mesecih. V vseh rudnikih je vsak dan odsotnih večje število delavcev. Najprej je treba odločno odpraviti delovno nedisciplino in šele nato postaviti vprašanje delovnih moči. Če bo torej kak direktor rudnika od vas zahteval delavce, ga prej vprašajte, kakšna je v rudniku delovna disciplina, koliko rudarjev je dnevno odsotnih. Drugo pa je vprašanje pravilnega izkoriščanja delavcev v podjetjih. Če pregledamo vsako delovno mesto, bomo ugotovili, da je mnogo delavcev nepravilno zaposlenih. To je bilo ugotovljeno v Trepči, Zletovu itd.

Nadalje je govoril minister Vukmanovič o zaposlitvi novih delovnih moči. Poudaril je, naj nihče ne čaka, da mu bo delovne moči privedel kdo drug, ampak se morajo direktorji sami boriti, da poiščejo čim več delavcev. To pa hkrati pomeni, boriti se za dobre življenjske in delovne pogoje teh delavcev. Tudi vprašanje strokovnih delovnih moči se podjetja niso lotila dovolj odločno, pri tem pa tudi ni bilo planskega dela.

»Začela se je akcija za uvedbo tehničnih norm. Organizirali smo tečaj za normirce v Trbovljah. Mnogi rudniški direktorji so poslali v ta tečaj ljudi, ki so zaposleni v planskih in komercialnih sektorjih, in že računajo, da jih bodo poslali na staro mesto. Vsiljuje se vprašanje, zakaj so potem odšli naši normirci na tečaj? Normirci, ki bodo končali ta tečaj, bodo morali organizirati v rudnikih delo za uvedbo tehničnih norm kakor tudi tečaj, v katerih se bo usposobil dovolj normircev, da bodo lahko opravljali to zamotano in težko delo. Vsakemu našemu voditelju mora biti jasno, da ne bomo mogli uvesti tehničnih norm brez kadra normircev, ki ga moremo usposobiti na tečajih in pri praktičnem delu.

Nekaj besed o brigadnem sistemu. Mnogi naši tovaršji še vedno mislijo, da bodo s samo spremembo imena neke oblike dela, ki je značilna za kapitalistično gospodarstvo, uvedli novo obliko dela v socialističnem gospodarstvu. V mnogih rudnikih so namreč razglasili za brigade

stare skupine delavcev, nekatere celo s starim nadzornikom, vodstvo pa je sporočilo, da je bil uveden brigadni sistem. Brigadnega sistema ni mogoče ustvariti čez noč. Za brigade je treba pravilno izbirati kader in ga enakomerno razporediti. Pri tem je treba najboljše usposobljati slabe delavce. Brigadni sistem mora rešiti vprašanje pravilnega ravnanja z orodjem. Brigade skrbje za norme, za plače. Brigada skrbi za prekorajenje plana, za udržitve delovne discipline, za pomoč vodstvu, kar vse olajšuje delo partijski in sindikalni organizaciji ter vodstvu podjetja.

Rad bi še povedal nekaj o tekmovanju. Značilno je, da je bilo tekmovanje kampanjsko. Tekmovanje so navadno vodili sindikati, uprave podjetij pa se v to niso vmešavale. Vendar mora biti tekmovanje stalen sistem in način dela. Organizirati se mora med posameznimi ljudmi in brigadi, med brigadami, ki imajo iste delovne pogoje, med delovnimi mesti itd. Pri tem je treba določiti dnevne naloge in objavljati uspehe o izpolnitvi teh nalog. Brez tega ni tekmovanja. Zato je potrebno tesno sodelovanje med partijskim sekretarjem, predsednikom sindikalne organizacije in direktorjem podjetja.

Za izpolnitev proizvodnih planov je velikanskega pomena pravilno dvigovanje vodilnega kadra. Minister Vukmanovič je poudaril, da je treba pogumneje dvigati delavce na vodilna mesta in jim pomagati, da se bodo čim hitreje strokovno izpopolnjevali.

»V aparatu ministrstva in generalnih direktorij smo začeli organizirati posebne skupine, ki so odgovorne za uvedbo mehanizacije. Odredili smo, da je treba napraviti v tem mesecu posebne operativne plane za mehanizacijo. Vemo, da je v vseh podjetjih mogoče uvesti v določenem obsegu mehanizacijo z lastnimi silami. To na splošno tudi uresničujemo, ponekod več, ponekod manj. Vendar je treba uvesti kontrolo, če hočemo mehanizacijo pospešiti in izkoristiti številna sredstva mehanizacije, ki so v nekaterih podjetjih neizkoriščena. Da bi to uresničili, moramo nujno imeti evidenco nad stroji. Velikega pomena je pravilno in polno izkoriščanje zmogljivosti strojev ter naprav. Generalna direktorija za premož LR Srbije ima n. pr. 50 odstotkov neizkoriščenih odpadnih kladiv. Koliko pa mora biti takih rezerv šele v vsem našem rudarstvu!»

Ko je minister poudaril poseben pomen zboljšanja higijene in tehnike začele v rudnikih, je dejal, da je treba povečati borbo za kakovost premoža.

»Vprašanje borbe za kakovost premoža je velika stvar. Lotiti se ga je treba v celoti. Imamo premožavnike s separacijami, lejer je mogoče lahko doseči dobro kakovost. Imamo premožavnike z nezadostno zmogljivostjo separacij, ki delajo pospešeno in kjer je teže zagotoviti dobro kakovost premoža, in premožavnike brez separacij, kjer je to še teže zagotoviti. Toda, ali pomeni to, da ne moremo zagotoviti dobre kakovosti premoža? Ne! Boriti se moramo za zboljšanje kakovosti premoža s tem, da bomo poostriili nadzorstvo nad separacijami, zlasti tam, kjer so vsi pogoji za to, n. pr. v Raši, Trbovljah, Hrastniku itd. Tam, kjer zmogljivost separacij ni zadostna, pa bomo poostriili nadzorstvo na delovnih mestih. Če bomo po partijski in sindikalni organizaciji na kraju samem ugotovljali s periodično kontrolo jamskih va- gončkov, če ni v premožu kamenja, sem prepričan, da bomo kakovost dejansko zboljšali.«

Na koncu je gov. Vukmanovič govoril o praktičizmu nekaterih voditeljev, o pomenu nove organizacijske sheme za organizacijo v ministrstvu, v generalnih direktorijah in rudnikih ter o investicijah, o pospeševanju proizvodnje in o drugih vprašanjih.

Seja Zakonodajnega odbora Ljudske skupščine LRS

Zakonodajni odbor Ljudske skupščine LRS je na svoji seji dne 10. t. m. razpravljal o predlogu zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o upravnih razdelitvi Ljudske republike Slovenije ter o predlogu zakona o izpremembi zakona o imenih naselij in o označbi trgov, ulic in hiš, katera je predložila Ljudski skuščini LRS vlada LRS.

Zakonodajni odbor je oba zakonska predloga soglasno sprejel, prvega z malenkostnimi popravki formalnega značaja in stavil Ljudski skuščini LRS predlog, naj oba zakonska predloga zakon.

IZ DANASNJE ŠTEVILKE:

Boj za enakomerno izpolnjevanje plana v rudarstvu — Memorandum koroških Slovencev
Centralni komite LMS je pohvalil mladinske aktive, ki so do sedaj najboljše v predkongresnem tekmovanju
Razstava tovarne v Rušah priča o velikih uspehih racionalizatorjev — Kultura
Fizkultura — Poročila iz naših krajev

Memorandum koroških Slovencev

Edina rešitev pred zatiranjem

je priključitev Slovenske Koroške Jugoslaviji

Spomenica navaja številne primere ekonomske diskriminacije s strani Avstrije

Dunaj, 11. febr. (Tanjug.) Delegacija Pokrajinskega odbora OF za Slovensko Koroško je poslala po zavezniškem nadzorstvenem svetu za Avstrijo konferenci namestnikov zunanjih ministrov štirih sil v Londonu spomenico, v kateri zahteva priključitev Slovenske Koroške Federativni ljudski republiki Jugoslaviji. Spomenica je bila izročena zavezniškemu nadzorstvenemu svetu 9. februarja.

V tistem delu spomenice, ki vsebuje dejstva o zatiranju koroških Slovencev v času od lanske konference v Londonu do danes je poudarjeno, da niso dali doslej koroškim Slovincem možnosti, razložiti po svojih predstavnikih na konferenci štirih sil svoje zahteve za osvoboditev in priključitev materi Jugoslaviji. Namen lažnih in napačnih prikazovanj stvarnosti, kar je storila lani na londonški konferenci avstrijska delegacija pod vodstvom zunanjega ministra Gruberja, je bil, zavesti konferenco glede položaja koroških Slovencev v Avstriji. Vendar pa vsakdanji primeri narodne neenakosti in zatiranja koroških Slovencev dokazujejo, da Gruberjeva izvajanja prav nič ne ustrezajo stvarnosti.

V spomenici je poudarjeno, da je pozval sedanjih koroških deželni glavar Wedenigg takoj po svoji vrnitvi iz Londona v maju lani Avstrijo na javnem zborovanju v Celovcu, kakor tudi po radju, naj izvajajo nasilje nad koroškimi Slovenci. Wedenigg je izjavil v koroškem pokrajinskem svetu, da bodo avstrijska oblastva obračunala s koroškimi Slovenci, čim bo sklenjena ugodna mirovna pogodba. Podobne pozive in grožnje so izrazili tudi član avstrijskega parlamenta Schumi in drugi pomembni predstavniki oblasti.

V spomenici so navedeni primeri pristanskega ravnanja avstrijskih sodišč s koroškimi Slovenci. Avstrijska sodišča sodijo bivše slovenske partizane kot »bandite«. Dalje so navedene izzive akcije neofašistične »zveze domovini zvestih« proti slovenskemu žrtvu na Koroškem. Pri teh izzivih sodeluje sedanjih direktor koroške policije bivši nacistični podpolkovnik Stoessler in poveljnik koroškega orožništva polkovnik Korytko, čim je bil za časa Hitlerja poveljnik nacističnega orožništva in član štaba za borbo proti partizanom. V spo-

menici je poudarjeno, da avstrijska oblastva militarizirajo Slovensko Koroško z namenom, da bi zastrašila Slovence. V vseh večjih koroških krajih so ne-navadno močne policijske sile. V Pliberku, Podgori pri Borovljah in v drugih krajih pa so ustanovili celo orožniške šole.

Pri vseh prireditvah koroških Slovencev je obvezno navzočih, in sicer zaradi zastraševanja, veliko število policistov ter orožnikov. V slovenskih kmečkih kulturnih združenjih ne morejo prirediti niti najmanjše gledališke predstave brez prejšnje cenzure. Slovenska kulturna združenja kaznujejo z denarnimi kaznimi, če se pojavi na odru slovenska narodna zastava. V vrsti policijskih ukrepov proti koroškim Slovincem oblastva vztrajno odklanjajo, da bi izdala Slovincem dovoljenje za odhod v Jugoslavijo.

V spomenici so nato navedeni številni primeri gospodarskega pristranskega ravnanja in zatiranja koroških Slovencev, zlasti zavračanja in odvzemanje obrtnih dovoljenj. Značilen je primer Janeza Mikla iz Ledence, ki mu beljaške okrajne oblasti niso hotele izdati obrtnega dovoljenja za podjetje za avtomobilski promet, in sicer z utemeljitvijo, da je Slovenec in da študira dva njegova sinova v Jugoslaviji. Sinova Janeza Mikla, je poudarjeno v spomenici, študirata v Jugoslaviji zaradi tega, ker ne dovolijo avstrijska oblastva, da bi na Koroškem odprli slovensko šolo. Tudi pri prišilni oddaji živine odvzemajo avstrijska oblastva slovenskemu prebivalstvu sorazmerno večje število živine kot pa Avstrijem.

Koroški Slovenci, je rečeno na koncu spomenice, so si izvojevali, boreč se ob strani vseh demokratičnih sil na svetu, zmago nad nemškimi fašizmom, s tem pa pravico do dejanske svobode in polne enakosti. Zato zahtevamo, kot edino rešitev pred zatiranjem in gospodarskim zasluževanjem, priključitev Slovenske Koroške k Ljudski republiki Sloveniji v okviru Federativne ljudske republike Jugoslavije. Šele v skupnosti s slovenskim narodom, katerega nedeljivi del smo, bomo utrdili naš gospodarski položaj skupno z demokratičnimi narodi pa gradili svoje srenejšo bodočnost.

Sovjetska zveza zahteva zaslišanje predstavnika FLRJ

London, 11. febr. (Tanjug.) Tu se je večer začela konferenca namestnikov zunanjih ministrov Sovjetske zveze, ZDA, Vel. Britanije in Francije o vprašanju mirovne pogodbe z Avstrijo. Kakor je znano, so se namestniki zunanjih ministrov na prejšnjih zasedanjih sporazumeli glede 30 členov mirovne pogodbe z Avstrijo, ostalo pa je še 18 členov, o katerih še ni bilo doseženo soglasje.

Prvi seji je predsedoval ameriški delegat Reber. Najprej so proučevali drugi člen, ki govori o zajemčenju avstrijskih meja od strani štirih velesil. Francoski delegat se je zavzemal za to, da bi ta člen sprejeli v celoti, britanski delegat pa se je izrekel proti klavzuli tega člena, v kateri je rečeno, da »se bodo zavezniki uprli vsaki akciji proti neodvisnosti Avstrije«. Ameriški predstavnik Reber se je strinjal s stališčem britanskega delegata. Sovjetski predstavnik in veleposlanik ZSSR v Londonu Zarubin je izrazil mnenje, da je ta člen nepotreben.

Ker se niso sporazumeli o drugem členu, so začeli razpravljati o petem členu, ki določa, naj bi avstrijske meje ostale takšne, kakršne so bile 1. januarja 1938. Ta člen ne upošteva upravičenih zahtev FLRJ — priključitev Slovenske Koroške k Jugoslaviji. Britanski predstavnik je izjavil, da Britanija ne more sprejeti nobene odredbe, s katero bi bila Avstrija ozemeljsko ali finančno prizadeta. Francoski delegat je potrdil svoje prejšnje stališče in pristavil, da je francoska delegacija za to, da bi vlada FLRJ poslala konferenci svoje pisne predloge o tem vprašanju. Obenem je dejal, da Francija navzlic temu vztraja na svojem stališču, da mora biti peti člen sprejet v sedanjih obliki.

Sovjetski predstavnik — veleposlanik Zarubin — je predlagal, naj na konferenci znova zaslišajo predstavnika FLRJ. Ameriški predstavnik Reber je izjavil, da se ne strinja s tem, da bi poklicali jugoslovankega predstavnika, in je vztrajal na tem, naj bi mirovna pogodba potrdila avstrijske meje iz januarja 1938. Namestniki ministrov niso dosegli soglasja glede vprašanja, da bi jugoslovankega predstavnika poklicali na londonsko konferenco.

Angleški lord Henderson

je dobil podatke o Koroški od bivših hitlerjevskih oficirjev

Celovec, 11. febr. Dopisnik Tanjuga poroča: Glasilo koroških Slovencev »Vestnik« je objavil z naslovom »Značilen uvod v londonsko konferenco« uvodni članek, v katerem poudarja med drugim: Brez dvoma je bil namen potovanja podkancelerja Scherfa v London, obisk ameriškega predstavnika Raderja na Dunaju in potovanje ministra Gruberja v Pariz ter London, kakor tudi kampanje v reakcionarnem tisku ta, da bi pripravili svet, da bodo imeli novi londonski razgovori smisel samo v primeru, če se bo Sovjetska zveza podredila ukazovanju zapadnih sil. To je postalo zlasti jasno na tiskovni konferenci, ki jo je priredil pred kratkim na Dunaju britanski lord Henderson. Izjavil je, da se je med svojim obiskom na Koroškem prepričal, da želi prebivalstvo ostati v Avstriji. Lord Henderson je dal to izjavo, čeprav se sploh ni razgovarjal niti z avstrijskim še manj pa s slovenskim prebivalstvom.

Na drugi strani pa se je sestaj z bivšima hitlerjevskima oficirjema Schöffertjem in Korytkom ter nekaterimi člani deželne vlade, ki so bili nekoč na vplivnih mestih in so zvesto služili Hitlerju. Končno se je sestaj tudi z deželnim glavarjem Wedeniggom, ki je svoječasno navdušeno pozdravljaval nacionalsocializem in verno izpolnjeval naloge, ki jih v smislu Rainerjeve oporoke še danes izpolnjuje.

Odločno odrekamo lordu Hendersonu pravico, je rečeno na koncu članka, da nastopa po enodnevnem izletu med fašistične razseljence v Otočah, v orožniški šoli v Borovljah in med bivšimi hitlerjevskimi sodelavci ter današnjimi zatiralci ter pomembnejšimi koroškimi Slovincem pred javnostjo kot tolmač teh ali onih želja. Svetovna javnost bo brez dvoma pravilno ocenila vrednost izjav lorda Hendersona, kajti dobro je znana stoletna borba Slovencev za narodni ob- stoj.

Dr. Bebler dospel v London

London, 11. febr. (Tanjug.) Pomočnik zunanjega ministra FLRJ dr. Aleš Bebler je došel v letalom v London, kjer se je začelo zasedanje namestnikov zunanjih ministrov štirih velikih velesil za pripravo načrta mirovne pogodbe z Avstrijo.

Dr. Beblerja so sprejeli na londonskem letališču veleposlanik FLRJ v Londonu Obrad Cicmil in člani veleposlanštva.

De Gasperi krmari Italijo v vode Atlantskega pakta

Te dni je predsednik italijanske vlade De Gasperi uradno naznanil, da se bo Italija priključila tako imenovanemu »evropskemu svetu«. Znano je, da so na nedavni londonski konferenci države podpisnice brusselskega pakta sklenile, ustanoviti ta »svet« in da so obenem k sodelovanju povabili De Gasperijevo Italijo.

S pristopom k »evropskemu svetu« je De Gasperijeva vlada napravila prvi korak na poti, ki vodi v napadalmi »severnoatlantskega pakta«. Pristop Italije k »evropskemu svetu« je namreč samo predgraja tudi formalne vključitve Italije v napadalmi vojaško zvezo.

Dve koncepciji prevladujeta v imperialističnih načrtih z Italijo. Ena predvideva nekakšen »sredozemski blok«, ki bi vključeval Italijo, Grčijo in Turčijo ter predstavljal dopolnilno »severnoatlantskega pakta«. Druga koncepcija pa Italijo neposredno vključuje v »severnoatlantski pakt«. Montgomeryjeva »obrambna linija«, ki gre od Rena do Alp, je namreč na jugu odprta. Po mnenju angleških diplomatov krogov bi bila ta vrzel z vključitvijo Italije izpolnjena.

Na zunanje-političnem poprišču je De Gasperi v ta namen povzel že vrsto korakov. De Gasperijevo potovanje v Washington januarja 1947. leta je bila tista preokretnica v italijanski politiki, ki ji je sledil odhod komunistov iz vlade. Eden izmed kamnov mejnikov na poti italijanske uradne politike, ki vodi preko Marshallovega načrta in »evropskega sveta« v naročje ameriškega imperializma, je bilo tudi De Gasperijevo lansko potovanje v Pariz in Bruselj. Ni minilo še mnogo časa, odkar se je iz Washingtona vrnil načelnik italijanskega generalnega štaba Marras, ki je v Beči hiši ponudil italijansko meso za ameriške topove.

Ideja priključitve Italije k »severnoatlantskemu paktu« ni prav nič popularna med italijanskimi ljudskimi množicami. De Gasperijeva demokristjanska stranka ni zato v predvolivni kampanji brez razlogov svedeno zagotavljala, da ne bo vodila nobene politike vojaških blokov. Opozicija proti napadalmim vojaškim paktom je izredno močna ne samo v vrstah italijanskih komunistov in socialistov, temveč tudi med prisljati vladinih strank. Odpor proti taki zunanji politiki italijanske vlade se je javil celo med številnimi člani demokristjanske stranke.

De Gasperijeve grožnje so kaj kmalu prisilile na kolena disidenta Saragata, voditelja »socialistične stranke italijanskih delavcev«. Mož se je brez posebnih ceremonij odrekel svojih zahtev o »nevtarnosti« in se zadovoljil s formulo »evropskega sodelovanja v evropskem svetu«. Da bi pa zloščil odpor med člani demokristjanske stranke proti tej avanturistični politiki, so bile potrebne še vse druge vrste »metode prepričevanja«, kot so to zakulisne mahinacije v kulturnih parlamenta ali akrobacije Scelbine policije. Za psihološko pripravo terena je bila potrebna celo intervencija čuvarja ključev sv. Petra.

»Narod, ki mu preti napad ali pa je žrtve nepravice, ne sme biti pasivno brezbržen, ako hoče misliti in delati krščansko...« je v božični poslanici pisal papež Pij XII. Ta, s pacifistično patino prevečeni apostolski blagoslov politike vojnih blokov je bil v prvi vrsti namenjen opoziciji znotraj demokristjanske stranke. Ni slučajno, da je eden izmed voditeljev demokristjanske stranke, minister Tupini,

ZASEDANJE VARNOSTNEGA SVETA Delegacija ZSSR predložila konkreten načrt za zmanjšanje oborožitve in za prepoved atomskega orožja

New York, 11. februarja (Tass). — Kakor je znano, so sprejeli na tretjem zasedanju Generalne skupščine resolucijo, v kateri priporočajo Varnostnemu svetu, naj nadaljuje proučevanje ureditve in zmanjšanja navadnega oboroževanja in oboroženih sil.

8. februarja letos je razpravljalo o tej resoluciji VS. Ameriški delegat Austin je skušal doseči, da bi resolucija znova poslala brez razpravljanja komisiji za vprašanja navadnega oboroževanja, toda sovjetski delegat Malik je po nalogu vlade ZSSR predložil načrt resolucije, ki določa konkretno obliko za delo tako komisije za navadno oboroževanje kakor tudi komisije za atomsko energijo. — Resolucija pravi med drugim:

Varnostni svet ugotavlja v zvezi s tem vprašanjem:

1. Vedno večjo aktivnost napadalnih krogov in nekaterih držav, ki izvajajo politiko lujskanja na novo vojno. Prav tako ugotavlja VS, da se nadaljuje in krepi propaganda za novo vojno, ki jo podpirajo vladajoči ljudje nekaterih držav. V tej zvezi ugotavlja Varnostni svet, da je bila ustvarjena v zadnjem času vrsta državnih grupacij pod vodstvom napadalnih krogov določenih velikih držav, ki bi rade vsilile drugim državam svojo napadalmno politiko, ki večja proizvodnja orožja in grade v vseh delih sveta vojno-lotalska in vojno-pomorska oporišča, kar ni mogoče v nobenem primeru opravičiti z obrambnimi interesi teh držav.

2. VS ugotavlja, da ni bilo doslej ničesar storjenega za uresničenje sklepa Generalne skupščine z dne 24. januarja 1946. o ustanovitvi komisije za obravnavanje problemov, ki so se pojavili v zvezi z odkritjem atomske energije, kakor tudi za uresničenje sklepa z dne 14. decembra 1946. o načelih, ki se uporabljajo za splošno ureditev in zmanjšanje oborožitve.

3. VS ugotavlja, da sklep Generalne skupščine z dne 19. novembra 1948 o »prepovedi atomskega orožja, zmanjšanju oboroževanja in oboroženih sil stalnih članov Varnostnega sveta za eno tretjino«, ne govori o sklepu Generalne skupščine iz leta 1946. o nujnosti prepovedi atomskega orožja in o izdaji ukrepov za čim hitrejšo zmanjšanje oboroževanja ter oboroženih sil. Razen tega ugotavlja VS, da opozarja sklep Generalne skupščine z dne 19. novembra 1948, da je nujno potrebno izdelati predlog za preverjanje in objavo obvestil o številčnem stanju oboroženih sil in obsegu oborožitve držav — članic OZN, da pa ta sklep molči o tako važnem vprašanju, kakršna je predložitev podatkov o atomskem orožju VS, kar je popolnoma nedopustno, zlasti zaradi tega, ker je atomsko orožje napadalmno, ne pa obrambno orožje.

Ker Varnostni svet priznava, da so za izdelavo ukrepov za zmanjšanje in ureditev oboroževanja ter oboroženih sil nujno potrebni popolni podatki o oboroženih silah in oborožitvi vsake vrste, vključno tudi atomsko orožje, odloča:

1. Komisiji za navadno oboroževanje je treba dati nalog, da izdelata kot prvi korak načrt o zmanjšanju oboroževanja in oboroženih sil petih držav stalnih članic VS za eno tretjino, in sicer do 1. marca 1950. Ta načrt je treba predložiti VS najpozneje do 1. junija 1949.

2. Komisiji za atomsko energijo je treba dati nalog, da bo predložila do 1. junija 1949 VS, tako načrt konvencije za prepoved atomskega orožja kakor tudi načrt konvencije za nadzorstvo nad atomsko energijo, in sicer tako, da bosta obe konvenciji hkrati sprejeti in uresničeni. Obe konvenciji morata upoštevati zakonite koristi vseh držav — članic OZN in držav, ki upoštevajo visoka načela Organizacije, ne pa koristi katere koli grupacije držav, ki poštevajo svoje sebične interese.

3. Komisija za navadno oboroževanje in komisija za atomsko energijo se morata ravnati v svojem delu po dejstvu, da sta prepoved atomskega orožja in vzpostavitev nadzorstva nad atomsko energijo nujni sestavni deli splošnega načrta za zmanjšanje oboroževanja stalnih članov VS za eno tretjino, kar je prvi važni korak v tej stvari.

4. Priznati je treba nujnost, da se ustanovi v okviru VS mednarodni nadzorstveni organ za nadzorstvo nad izvajanjem ukrepov o zmanjšanju oboroženih sil in prepovedi atomskega orožja.

5. Priznati je treba nujnost, da predložijo stalni člani VS najpozneje do 31. marca 1949 popolne podatke o oboroženih silah in vseh vrstah orožja, všteti atomsko orožje.

Ameriški predstavnik Austin je skušal preprečiti, da bi razpravljali o sovjetskih predlogih. Surovo je zahteval, naj se VS omeji samo na to, da pošlje komisiji za navadno oboroževanje resolucijo, ki jo sprejela Generalna skupščina, ne da bi razpravljalo o sovjetskem osnutku.

Predloge ameriškega delegata je uslužno podprl britanski delegat Cadogan. V istem smislu je govoril tudi delegat Kube.

Nato je predsednik VS kljub velikemu pritisku delegata ZDA prekinil sejo in izjavil, da je nujno potrebno, da prouče člani VS sovjetski načrt. Prihodnje sejo so določili za 10. februar.

jo napadalmno politiko, ki večja proizvodnja orožja in grade v vseh delih sveta vojno-lotalska in vojno-pomorska oporišča, kar ni mogoče v nobenem primeru opravičiti z obrambnimi interesi teh držav.

2. VS ugotavlja, da ni bilo doslej ničesar storjenega za uresničenje sklepa Generalne skupščine z dne 24. januarja 1946. o ustanovitvi komisije za obravnavanje problemov, ki so se pojavili v zvezi z odkritjem atomske energije, kakor tudi za uresničenje sklepa z dne 14. decembra 1946. o načelih, ki se uporabljajo za splošno ureditev in zmanjšanje oborožitve.

3. VS ugotavlja, da sklep Generalne skupščine z dne 19. novembra 1948 o »prepovedi atomskega orožja, zmanjšanju oboroževanja in oboroženih sil stalnih članov Varnostnega sveta za eno tretjino«, ne govori o sklepu Generalne skupščine iz leta 1946. o nujnosti prepovedi atomskega orožja in o izdaji ukrepov za čim hitrejšo zmanjšanje oboroževanja ter oboroženih sil.

Razen tega ugotavlja VS, da opozarja sklep Generalne skupščine z dne 19. novembra 1948, da je nujno potrebno izdelati predlog za preverjanje in objavo obvestil o številčnem stanju oboroženih sil in obsegu oborožitve držav — članic OZN, da pa ta sklep molči o tako važnem vprašanju, kakršna je predložitev podatkov o atomskem orožju VS, kar je popolnoma nedopustno, zlasti zaradi tega, ker je atomsko orožje napadalmno, ne pa obrambno orožje.

Ker Varnostni svet priznava, da so za izdelavo ukrepov za zmanjšanje in ureditev oboroževanja ter oboroženih sil nujno potrebni popolni podatki o oboroženih silah in oborožitvi vsake vrste, vključno tudi atomsko orožje, odloča:

1. Komisiji za navadno oboroževanje je treba dati nalog, da izdelata kot prvi korak načrt o zmanjšanju oboroževanja in oboroženih sil petih držav stalnih članic VS za eno tretjino, in sicer do 1. marca 1950. Ta načrt je treba predložiti VS najpozneje do 1. junija 1949.

2. Komisiji za atomsko energijo je treba dati nalog, da bo predložila do 1. junija 1949 VS, tako načrt konvencije za prepoved atomskega orožja kakor tudi načrt konvencije za nadzorstvo nad atomsko energijo, in sicer tako, da bosta obe konvenciji hkrati sprejeti in uresničeni. Obe konvenciji morata upoštevati zakonite koristi vseh držav — članic OZN in držav, ki upoštevajo visoka načela Organizacije, ne pa koristi katere koli grupacije držav, ki poštevajo svoje sebične interese.

3. Komisija za navadno oboroževanje in komisija za atomsko energijo se morata ravnati v svojem delu po dejstvu, da sta prepoved atomskega orožja in vzpostavitev nadzorstva nad atomsko energijo nujni sestavni deli splošnega načrta za zmanjšanje oboroževanja stalnih članov VS za eno tretjino, kar je prvi važni korak v tej stvari.

4. Priznati je treba nujnost, da se ustanovi v okviru VS mednarodni nadzorstveni organ za nadzorstvo nad izvajanjem ukrepov o zmanjšanju oboroženih sil in prepovedi atomskega orožja.

5. Priznati je treba nujnost, da predložijo stalni člani VS najpozneje do 31. marca 1949 popolne podatke o oboroženih silah in vseh vrstah orožja, všteti atomsko orožje.

Ameriški predstavnik Austin je skušal preprečiti, da bi razpravljali o sovjetskih predlogih. Surovo je zahteval, naj se VS omeji samo na to, da pošlje komisiji za navadno oboroževanje resolucijo, ki jo sprejela Generalna skupščina, ne da bi razpravljalo o sovjetskem osnutku.

Predloge ameriškega delegata je uslužno podprl britanski delegat Cadogan. V istem smislu je govoril tudi delegat Kube.

Nato je predsednik VS kljub velikemu pritisku delegata ZDA prekinil sejo in izjavil, da je nujno potrebno, da prouče člani VS sovjetski načrt. Prihodnje sejo so določili za 10. februar.

Centralni komite LMS je pohvalil mladinske aktivne, ki so do sedaj najboljši v predkongresnem tekmovanju

Centralni komite Ljudske mladine Slovenije je na osnovi rezultatov, ki so jih dosegle organizacije LMS ter pionirski odredi v tekmovanju za IV. kongres LMS sklenil izdati za čas od 29. januarja do 10. februarja 1949 odlok št. 2 o pohvali najboljših okrajnih, mestnih in osnovnih organizacij LMS.

V tekmovanju za IV. kongres Ljudske mladine Slovenije so mnoga okrajna vodstva ter organizacije dosegle velike uspehe. Kot najboljšo okrajno organizacijo, ki so najbolje organizirale tekmovanje ter ga razširile med mladinske aktivne, pohvaljuje Centralni komite:

Organizacija okrajja Trbovlje. V mladinsko organizacijo so pritegnili 324 mladincev, ustanovili so 7 aktivov v 62 članicah. Formirali so novo mladinsko proizvodno brigado, ki šteje 6 članov, prav tako tudi 1. mladinsko proizvodno brigado na železnici v Zidanem mostu. V premoženju bazenu so organizirali 4 nove mladinske številk. 17 mladincev je proglasenih za udarnike. Mladinska številka 223 je zaradi stalnega preobračanja norm postala udarna. V kmetijske zadruge se je vključilo 174 mladincev in mladink. V vodstva kmetijskih združev se jih je vključilo 32. V industriji je odšlo 13 mladincev, v razne tečaje pa 12. V izobraževalnih tečajih je 249 mladincev in mladink, ki posestajo 11 tečajev. Za ideološko-politični študij se je prijavilo 300 mladincev in ga tudi vsi že obiskujejo. Po programu CK LMS študirajo vsi aktivni. Imeli so 42 študijskih sestankov, kakor tudi 4 gospodarska predavanja v širšem obsegu. Pri gradnji zadružnih domov je sodelovalo 466 mladincev, ki so delali 1460 prostovoljnih ur.

Organizacija okrajja Poljane. Mladinska organizacija se je razširila za 331 članov. Na novo je bilo osnovanih 8 aktivov, 9 pa obnovljenih. V kmetijske zadruge se je vključilo 320 mladincev, v vodstva združev pa 32. V industriji je odšlo 8 mladincev. V izobraževalne tečaje je vpisane 611 mladine, od teh jih 87% obiskuje 27 tečajev in 1 krožek. Pri gradnji zadružnih domov so delali 520 ur, pri škropljenju sadnega drevja 334 ur. V tolovadna društva je bilo vključene 110 mladine. V tovarni Impol so organizirali 21 mešanih in mladinskih proizvodnih brigad na pobudo mladinskega vodstva. Pionirski odredi so priredili 40 akademij in proslav ter en zbor.

Izmed delavskih aktivov, ki so v tekmovanju ustanovili največ mladinskih proizvodnih brigad, usposobili največ strokovnjakov in največ pripomožni k usvaritvi plana tovarni in rudnikov, izreka Centralni komite LMS pohvalo naslednjim mladinskim aktivom:

Aktiv LMS v tovarni avtomobilov v Mariboru. Mladinska organizacija je pod vodstvom tov. Raka Sloneta dosegla naslednje uspehe: v 180 urah je mladinska montažna skupina montirala kamion, pri tem pa se je zavezala, da bo do

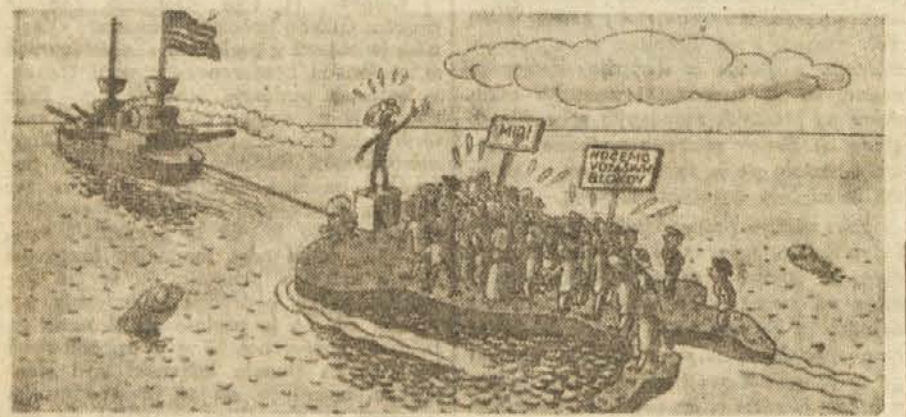
Poročila ameriških agencij o položaju v Pekingu so lažna

Peking, 11. febr. Agencija Nova Kitajska poroča, da dobiva list »People Daily« od vseh slojev pekingskega prebivalstva protestna pisma zaradi lažnega in zlonamernega pisanja o sprejemu narodno-sobobodine armade Kitajske v Pekingu s strani dopisnikov ameriških agencij »United Press« in »Associated Press«. V pismih zahtevajo izgon teh dveh časnika, prenehati pa mora tudi nezakonito delovanje obveščevalne službe ZDA na Kitajskem.

Ameriška vohuna izgnana iz Madžarske

Budimpešta, 11. febr. (Tanjug) Notranje ministrstvo je uradno sporočilo, da sta bila izgnana iz države zaradi vohunstva in pošiljanja ljudi iz Madžarske v Avstrijo tajnika poslanstva ZDA v Budimpešti Andrej Kocak in Robb Edwin. V poročilu je rečeno, da sta med drugim spravila v Avstrijo tudi predsednika opozicijske narodne demokratske stranke Brankovicsa.

OSLO. — Tasa poroča, da je bil od 4. do 6. februarja v Oslo kongres Komunistične partije Norveške, na katerem so proučili politični položaj. Udeleženci kongresa so soglasno sprejeli apel, v katerem norveško ljudstvo pozivajo, naj bo enotno v borbi za mir in proti priključitvi države k napadalmemu atlantskemu paktu.

De Gasperi: »Zagotavljam vam, da nam lahko edino Atlantski pakt zagotovi varnost in nas zavaruje pred sleherno pustolovščino« (Via Nuove, Rim)

Člani OF v Spodnji Idriji so si uredili prijazen frontni kotiček

Slabo uro hoda od Idrije proti Cerku na leži ob Idrijski srednje velika vas Spodnja Idrija.

Frontovci Spodnje Idrije, ki so v glavnem rudarji in nekaj gozdnih delavcev ter kmetov so že lani zgradili zadružni dom in ga bodo v kratkem dokončali. Kmetje imajo svojo zadrugo, živahno sodelujejo na študijskih sestankih svojega VOOF, mladina gostuje s kulturnimi prireditvami v okoliških vaseh, zlasti delavne so žene.

Pred tremi tedni so frontovci sprejeli na množičnem sestanku plan dela OF za leto 1949, ki ga že uresničujemo. Imeli so dve množični študijski sestanka. 8. februarja zvečer pa so — poleg VOOF v Planini — prvi v idrijskem okraju odprli frontni kotiček. Obe nalogi, to je poglobljeno politično-ideološko delo in ureditev frontnega kotička, so si namreč med drugim stavili v letni delovni plan.

Kmalu po sedmi uri zvečer so se pričeli zbirati v toplem zakurjenem in prijazno urejenem prostoru, ki je v hiši ljudske imovine, mladinci in mladinke, gospodinje, delavci in rudarji. Nekateri, ki so pravkar prišli domov z dela, so vstopili kar s prigrizanimi jamskimi svetilkami.

»Da bo bolj svetlo« se je pošalil nekdo.

Radovedno so se frontovci ozirali po sobi. Slike maršala Tita, Stalina, Lenina, Kardelja, Preserna, Cankarja, Gorkega, Tolstojca in Simona Gregorčiča so bile obešene po stenah, ki so bile okrašene z bršljanom. Na mizah so ležali dnevniki in ilustrirani tehniki, knjige in brošure. Vse je novo, da človek ne ve, po čem bi prej segel. Na stojalu v kotu so postavili nov radijski aparat. Okoli njega je vse živo. Tov. Karlinca Baloh, prosvetni referent KZ, pa išče znane postaje, da veseli zvoki glasno napolnjujejo sobo. Na prsih se ji blešči srebrna značka prostovoljnega delaja; dobila jo je lani pri gradnji zadružnega doma.

»Se knjiznico bomo te dni prestavili v frontni kotiček. 700 knjig že imamo, kupimo pa tudi vsako novo,« pripoveduje aglita tov. Balohova. Le nekaj jo skrbi. Nikjer niso mogli dobiti dozaj dveh šahovskih desk, ki bi ju pa v kotičku nujno potrebovali. Poizkusili bodo še pri šahovski zvezi Slovenije.

Okoli peči so zasedle klopi matere in žene. 63letna Marija Sinkovec pri-

poveduje sosedam, da je šla z osmimi leti od doma služiti h kmetu. Malo je bilo veselja in zabave za delovnega človeka prejšnje čase. Zadovoljno ji pritrjuje žena, da se bodo sedaj po večerih lahko zbirale v frontnem kotičku, ki ga je organiziral vaški odbor OF. Gospodinje veselo motrijo mladino, ki se je zbrala v drugem kotu sobe okoli biljarde mize. Poleg šaha in drugih vzgojnih iger bodo imeli po delu in končanem študiju priliko tudi za zabavo.

»Zadružni dom bomo morali čim prej znotraj urediti,« se pomenkujejo žene in mislijo pri tem na že gotova vrata in okna, ki čakajo le še vzdave. V domu bo več prostora, saj vidijo, da je frontni kotiček že sedaj skoraj premajhen.

»Tako, ko bo tople, moramo spet prijeti za delo«, zaključuje žene. Tega pa so v Spodnji Idriji vajeni.

Članica vaškega odbora OF pozdravi frontovce in mladino ter v kratkem govoru odpre frontni kotiček. Skromno in preprosto pove, da se bodo v njem zbirali ob večerih k ponku in zabavi, da bodo razvijali družabnost, čitali časopise in knjige in sklepali o delu frontnih organizacij v vasi.

»Frontni kotiček bo naš začasn kulturni dom, v katerem bomo širili naše znanje, da bomo lahko še bolj pomagali domovini pri graditvi socializma!«

Njene besede so vsi navzoči navdušeno pozdravili. Vaški orkester je zaigral »Hej Slovanci«, nato pa je govorila tov. Veljka Poljansek o pomenu in oblikah kulturno-prosvetnega dela na vasi. Zahvalila se je odboru OF za ureditev frontnega kotička. Ze dolgo je vsa pogrešala tak primeren prostor, ki bi bil domač, prijazen in za slehernega vabljen.

Razumljivo, pristrčne besede učiteljice in njeno zahvalo VOOF so frontovci prav tako tople pozdravili. Tako je, kakor je povedala. Frontni kotiček bo postal vsem res priljubljeno in domače zbirališče, to so videli in občutili že prvi večer. Družili jih bo še bolj med seboj in povezal v trdno celoto.

Za učiteljico sta govorila še zastopnik okrajnega komiteja iz Idrije in sekretarka vaške mladine tov. Pavla. Medtem, ko je orkester igral partizanske in narodne pesmi, pa se je med frontovci razvezal pogovor o nalogah, ki stojijo danes pred Frontom.

Ob glasbi in pogovornjanju o že storjenem in novozačrtanem delu je miril frontovcem Spodnje Idrije prvi večer v frontnem kotičku. Ze v nedeljo pa bodo imeli v novem kotičku prvi študijski sestanek.

Delovni plan OF za leto 1949 bodo v Spodnji Idriji prav gotovo uresničili. V veliko pomoč na jim bo pri uresničevanju planskih nalog njihov frontni kotiček.

kongresa montirala še dva. Vsi člani LM po obratih so vključeni v proizvodne brigade. V vseh aktivih in skupinah so uspešno izvedli voivne priprave. Prestudirali so govor tov. Tita na II. kongresu KP Srbije, prav tako so proučili ekspozice ob priliki sprejema letnega poročanja za leto 1949.

Aktiv LMS na žagi »Tomaža Godcač v Bohinjski Bistrici, okraj Jesenice. V mladinsko organizacijo so vključili vse mladince. V proizvodnji dosegajo delovne norme. Mladinsko proizvodna brigada stalno prekorači normo za 30%, vsilili pa tudi za 60%. V predkongresnem tekmovanju bodo formirali še 10 novih proizvodnih brigad. Vsi mladinci so se vključili v kulturno-prosvetno delo. Organizirali so kulturno-prosvetno prireditve in osnovali redči kotiček.

Aktiv LMS železarne Guštanj, okraj Dravograd. Osnovali so 2 nova aktivna v obratu kladivarne, valjarne in v obratu podkev. Na pobudo brigadirjev je začel celoten obrat livarne delati po brigadnem sistemu. Ustanovili so 8 novih mešanih proizvodnih brigad. Osnovali so strokovno komisijo, ki bo nudila brigadam strokovno pomoč. Na pobudo mladinskega vodstva tovarne bo uprava podjetja mesečno nagradila 3 najboljših brigade v znesku 10.000 din. Uredili so št mladinsko sobo. Priredili so 1 družabni večer ter množični izlet.

Aktiv LMS na »Obvozni progji V. kongresa KPJE v Ljubljani.

Aktiv LMS »Pletenina« v Ljubljani. Aktiv LMS »Volnac« v Laškem, okraj Celje-okolica.

Mladina v kmetijstvu je dosegla nove uspehe v borbi za socialistično rekonstrukcijo kmetijstva. Centralni komite LMS izreka pohvalo naslednjim aktivom v kmetijstvu:

Aktiv LMS državnega posestva Peke—Limbuš, okraj Maribor-okolica. Pod vodstvom tov. Peve Jožeta je aktiv dosegel dosedaj naslednje uspehe: sporazumno za upravo posestva je mladinski aktiv prevzel sadovnjak v površini 0,5 hektara, katerega bo obdeloval s prostovoljnimi delom. V tem sadovnjaku bo mladina delala poskuse z gnojenjem. V zvezi s tem so imeli strokovna predavanja. Očiščili so sadno drevje v sadovnjaku. Uvedene imajo brigadene grafikone. Na študijskem sestanku so proučili »Borbo KPJ za novo Jugoslavijo«. Imeli so en zabavni večer.

Aktiv LMS Laporje, okraj Poljane. Mladinski aktiv na čelu s tov. Primožem Ivanom je 80% izvršil predkongresno obveznost. V kmetijsko zadrugo so vključili 10 mladincev, 12 pa v potrošniško zadrugo. Pri volitvah sta bila izvoljena v upravni odbor zadruge dva mladincev, eden pa v nadzorni odbor. S pomočjo mladine je bil plan obveznosti oddaje lesa dosežen 91%. Očiščili so 1720 sadnih dreves. Imeli so redne študijske sestanke, kjer so proučili 2 referata s skupnega kongresa SKOJ-a in LMS. Za zadružni dom so pripravili 10 kub. m lesa.

Aktiv LMS St. Jur pod Kumom, okraj Trbovlje. Aktiv LMS Nemška loka, okraj Kočevje.

Aktiv LMS na državnem posestvu Ponoči, okraj Ljubljana-okolica.

Aktivni srednjih in strokovnih šol so se prav tako vključili v tekmovanje za IV. kongres LMS in dosegli znatne uspehe. Pri tem so se najbolje izkazali naslednji aktivni, katerim izreka CK LMS pohvalo:

Aktiv LMS na gimnaziji v Murski Soboti. V I. polletju je uspešno študiral 64% dijakov. Imeli so 51 študijskih sestankov po programu CK LMS in 71 političnih pregledov. Prirodoslovni krožek je imel 13 predavanj. Literarni krožek je razpravljalo o Cankarju in Gorkem. Marksistični krožek je predelal I. poglavje VKP(b). Priredili so 2 akademiji, večer ljudskih plesov in Cankarjevo proslavo. V študij je zajete 228 mladine. V tolovadno društvo je vključenih 380 mladincev, 80 mladincev pa je v dodeljeval. Gimnazija ima prehodno zastavico pri predvojaški vzgoji.

Aktiv LMS industrijske šole papirnice Veveče-Ljubljana. V prvem semestru je izdelalo 90% učencev. Za pomoč pri študiju imajo 26 krožkov in 32 trojk. — Imeli so 12 študijskih sestankov, na katerih so proučevali ekspozice na izrednem zasedanju Ljudske skupščine. Ustanovili so 2 dramatska krožca, 1 folklorno skupino, 2 recitacijska zbora, 2 pevski zbora in 5 debatnih krožkov. Izvedli so 2 proslavi. Uredili so si 3 rede kotičke. V tolovadno društvo so se vključili stooštoto.

Aktiv LMS tekstilne šole in učencev v gospodarstvu MTT Maribor.

Tudi pionirski odredi so se vključili v predkongresno tekmovanje. Pri tem izreka Centralni komite LMS pohvalo naslednjim odredom:

Odred »52 talecev« v Kamniku. Odred »Martina Konščaka, Pobrežje, Maribor.

Odred »Bibe Roke« v Sošanju.

Centralni komite Ljudske mladine Slovenije.

VREMENSKO POROČILO HIDROMETEOROLOŠKE SLUŽBE

Stanje dne 11. februarja: Depresija, ki je bila včeraj nad Švedsko, se je nenadno obrnila proti Ukrajini, kar je pripisati učniku visokega zračnega pritiska, ki že več dni vztraja nad srednje Rusijo. Obtem, ko je prodrl klan visokega zračnega pritiska od Azorov preko srednje Evrope do srednje Rusije. V zvezi s tem se je sprožil mrzli vzhodni zračni tok, ki nese arktični zrak s temperaturo med -18 stopin in -32 stop. Iz Rusije proti srednji Evropi in Balkanskemu polotoku. Ker se poleg tega nad Sredozemskim morjem razvijajo depresije, je smatranj za verjetno, da bo v dveh do treh dneh norov preko srednje Evrope od močnih snežnih padavin. Jutri se bo dalo že določeno izgotoviti, če je ta predpostavka pravilen.

Vremenska napoved za soboto 12. febr.: Jasno, z jutranjo meglo v kotlinah. Zjutraj mráz, čez dan nekaj nad ničlo.

Razstava tovarne v Rušah priča o velikih uspehih racionalizatorjev

Delovni kolektiv tovarne dušika v Rušah je na veliki obratni razstavi prikazal pomembne uspehe, ki so jih omogočili predvsem njegovi racionalizatorji in novatorji lani.

Ključavnica elektrodelavnica in laboratorij sta največ pripomogla, da so obratovlaji brez zastoja in dosegli doslej največjo proizvodnjo. Samo za zboljšanje dela pri karbidni peči, v obratu apnenega dušika in pri veliki peči za ferokrom so delavci lani predlagali trinajst pomembnih racionalizatorskih predlogov. Zlasti pomembna je zboljšava mojstra Kohneta.

Razstava je prikazala, da tovarna izdeluje celo vrsto za naše gospodarstvo pomembnih izdelkov, od karbida, umetnih gnojil, ferokroma do plinov. Med drugim so začeli izdelovati tudi dušikov oksidul za narkotiziranje.

Vodja laboratorija Gašpar je dal lani pobudo za nov nadomestek, ki ga potrebujejo za določanje ogljika v železnih spojinah. Zdelj aporabljalno namesto uvoženih kemikalij kositne opilke. Gašpar je tudi uvedel nove postopke za analitično določanje koročundina in kroma v ferokromu.

V elektrodelavnici se je zlasti odlikoval racionalizator Jakobič. Delavnica je pogosto preprečila zastoj v proizvodnji. Razstavila je številne dragocene izdelke. Med sedmimi Jakobičevimi racionalizatorskimi predlogi bil je en sam dovolj, da bi si Jakobič zaslužil naslov racionalizatorja. Tako so n. pr. izdelali velika oljna stikala. Porcelanske izolatorje so nadomestili s prav tako dobrimi lesenimi. Iz impregniranega lesa so naredili tudi izvrstna stikala za »Demage« dvigala. S posebnimi stikalnimi noži dosežejo proizvodnjo 200 ton karbida na leto. Stikala za tok visoke napetosti so se prejšnje čase pogosto kvarila. Jakobič je s posebno preureditvijo povečal varnost za 90%. V obratu za amonijak so morali ob ne-

vihah spuščati v Dravo mnogo apnenega dušika. Tako so izgubljali po 5 ton amonijaka. Zdelj so vzidali poseben parni stroj, tako da morejo ob nevihtah neovirano delati.

V ključavnici delavnici je samo višji poslovodja dal 16 dobrih racionalizatorskih predlogov. Poprej so po ves mesec brusili valje za sortirno karbida, zdelj jih pa na novem stroju zbrusijo v treh dneh. Med drugim so razstavili tudi vodne črpalke z veliko zmogljivostjo. Pri zračnem kompresorju v obratu za karbid so s posebno črpalno prihranili na mesec do 15 litrov olja. Posebno pozornost so vzbujale tudi razstavljene razne tehnične.

Vidno mesto na razstavi so zavzeli izdelki precizne mehanike mojstra Gornika. Kaj vse zmorejo naši ljudje, se je pokazalo na razstavi, kjer je bilo ob velikem zobatem kolesu razstavljeno kolesce s premerom 1.1 milimetra. Mojster ga je izdelal na navadni stružnici. Z izdelavo na tisoče ventilov za avtomotno varjenje je pa odpravil ozko grlo v obratu za kisik.

Na prireditvi v fizikalnem domu so proglasili in nagradili 5 udarnikov, 3 racionalizatorje in 102 najboljša delavca. Na konferenci v nedeljo pa so ocenili dosežene uspehe racionalizatorjev in novatorjev. Delavci so v dobrem letu dni dali komisiji 168 predlogov, ki jih je 62 že uresničeni. Racionalizator Kohneta je govoril o svojih novi zamisli. V stari Jugoslaviji je bila poraba nitrofoskala zelo majhna, proizvodnja pa na nizki stopnji. Naše kmetijstvo, ki je na poti v socializem, porabi zdaj mnogo več nitrofoskala kot pomembnega umetnega gnojila. Racionalizacija, ki si jo je zamislil Kohneta, bo pripomogla, da bodo pri proizvodnji nitrofoskala prihranili na leto polidrg milijon din. Sklenili so, da se bodo redno mesečno sestajali in obravnavali vprašanja racionalizacije dela.

Kolektiva dveh mariborskih tovarn v boju za izpolnitev plana

Delovni kolektiv delajo zdaj obratno o svojem delu lani in prevzemajo nove obveznosti, da bi čim bolj izpolnili tudi letošnje proizvodne naloge.

Kolektiv »Združenih tovarn svilec« v Mariboru je na občnem zboru svoje sindikalne podružnice pregledal svoje lanske delo. Iz poročil je razvidno, da so delavci te tovarne lani prevzemali individualne obveznosti in se uspešno udeleževali tekmovanja. Plan za znižanje polne lastne cene so presegli za 16%. Slabše uspehe so pa dosegali na kulturno-prosvetnem področju.

Med kongresnimi tekmovanji so vsi obrati prevzemali konkretne obveznosti in jih tudi presegli. Med tekmovanjem v počastitvi II. kongresa KPS je delovni kolektiv te tovarne zavzel tretje mesto v Sloveniji. Njegov najlepší uspeh pa je, da je letno proizvodno nalogo izpolnil 11. decembra ali 7 dni pred rokom. Lani so imeli 54 udarnikov in eno udarno brigado. Anastazija Zagorska, šestkratna udarica, pa je prejela medaljo dela. Lani so organizirali 14 brigad, ki delajo v kolektivni normi in kolektivni plači. Brigadni sistem je delavstvo sprejelo z razumevanjem.

Ob koncu zborovanja so sprejeli resolucijo, ki so jo poslali CK KPS. V nji so se zavezali, da bodo pred rokom izpolnili plan. V tkalnici bodo presli popolnoma na brigadni delovni sistem. Določeno znižanje polne lastne cene bodo presegli za 3%, kakovost izdelkov povečali za 6%, neupravičene izostanke znižali na 0.5% in povsod uvedli tehnične norme. Letos bodo opravili 15.000 prostovoljnih delovnih ur.

Iz poročil o občnem zboru sindikalne podružnice delovnega kolektiva »Tovarne volnenih in vigozna izdelkov« je razvidno, da so dosegali velike tekmovne uspehe. Med kongresnimi tekmovanji so izpolnili ali presegli svoje obveznosti. Med tekmovanjem v počastitvi II. kongresa KPS so dnevno presegali plan za 14%, tako da je kolektiv tkalnice zasedel prvo mesto, predilnica pa drugo v Sloveniji. V predilnici so tudi na podlagi individualnih obveznosti sprejeli notranji plan. Kakovost izdelkov so zboljšali za 5%, plan za znižanje polne lastne cene pa so dosegli za 22.5% zaradi višje sile (n. pr. pokvarjen parni kotel).

Brigadno tekmovanje je bilo najuspešnejše v predilnici. Lani so tudi uresničili šest racionalizatorskih predlogov. Samo predlogi dveh delavcev so pripomogli, da so prihranili 150.000 dinarjev na leto.

Delovni kolektiv se je zavezal, da bodo utrjili delovno disciplino, znižali število neupravičenih izostankov in presegli polletni proizvodni plan za 5%.

Aktivnost organizacij Ljudske fronte v bratskih republikah

NA IZKUSNJAH IZ PRETEKLEGA LETA PRIPRAVLJA FRONTA V LR HRVATSKI VELIKE DELOVNE AKCIJE

Frontovske organizacije Ljudske fronte Hrvatske bodo nudile letošnje leto za izpolnitev planskih nalog trikat več delovne sile kot v letu 1948. Poleg tega je letošnji delovni program frontovskih delovnih brigad v Ljudski republici Hrvatski mnogo bolj določen in jasen, kot je bil preteklo leto, ker so vse frontovske organizacije, od najnižjih do glavnega odbora Ljudske fronte Hrvatske izdelale svoje letne plane.

Delovne brigade frontovcev LR Hrvatske bodo sodelovale pri delih v železnici v Sisku, pri »Jugovinilu«, pri graditvi ceste Delnice-Reka, pri melioraciji Jelasolja, Sinjekega polja, pri graditvi stanovanj v rudniku Raša, na kmetijskem posestvu »Belje«, na gradbiščih gozdne in lesne industrije in na mnogih drugih pomembnih gradbiščih. Pri teh delih bo delalo vsak mesec v teku leta nad 25.000 ljudi, organiziranih v delovne brigade Ljudske fronte Hrvatske. Predvideva se mnogo tesnejše sodelovanje med ministrstvom za delo LR Hrvatske in planskim oddelkom Ljudske fronte Hrvatske. To sodelovanje bo zagotovilo po posameznih osnovnih frontovskih organizacijah plansko razporeditev delovne sile.

Posebno pozornost bodo posvetili letošnje leto aktiviziranju žena za delo v proizvodnji in njihovi udeležbi v delovnih brigadah Ljudske fronte. S tem v zvezi bo Ljudska fronta Hrvatske ustanovila v svoji organizaciji otroške jasli in oskrbovališča za otroke tistih mater, ki bodo delale v frontovskih akcijah. Na ta način bo tudi to važno vprašanje za aktiviziranje ženske delovne sile pravilno rešeno.

Prav tako bodo posvetili na Hrvatskem mnogo več pozornosti aktiviziranju za delo v brigadah tistim frontovcem, ki niso zaposleni v kmetijstvu čez vse leto. Z agitacijo, pravilno ureditvijo in ustvaritvijo pogojev za namestitve, prehrano in zasluge bodo ti frontovci radevolje sodelovali v frontovskih delovnih brigadah.

Poleg organiziranja delovnih brigad bodo frontovske organizacije na Hrvatskem še dalje podpirale uprave za delovno silo ministrstva za delo LR Hrvatske glede vključevanja novih stalnih delavcev v industrijo ter organizirale prostovoljne frontovske brigade, katerih člani bodo v prostem času sodelovali v

frontovskih brezplačnih delovnih akcijah. Na ta način bo postala Ljudska fronta Hrvatske in letu 1949 še močnejši faktor v uresničevanju petletnega plana, njegovi člani pa bodo postali še vztrajnejši borci za zgraditev socializma.

ZADNJE ŠTIRI MESECE PRETEKLEGA LETA JE DELALO V BOSNI 422 PROSTVOLJNIH FRONTNIH BRIGAD

Prostovoljne delovne brigade Ljudske fronte v LR Bosni in Hercegovini so mnogo prispevale k izpolnitvi planov podjetij. V zadnjih štirih mesecih minulega leta so frontovske organizacije pomagale gospodarstvu s 422 prostovoljnimi frontovskimi brigadami s 43.971 brigadirji. Frontovske brigade so delale v raznih gospodarskih panogah, v gradbeni stroki, rudarstvu, gozdarstvu, lesni industriji in na raznih drugih gradbiščih.

V posameznih okrajih so v zadnjih štirih mesecih preteklega leta znatno presegli plane vključevanja frontovcev v delovne brigade. Zahvaljujoč naporom brigadirjev in dobremu vodstvu se posamezne brigade presegale normo od 20 do 40%, nekatere frontovske brigade pa so presegale svoje norme celo za 70%.

Kulturno-prosvetno delo se je na gradbiščih frontovskih brigad razvijalo v raznih oblikah: z bralnimi krožki, prireditvami, analifabetskimi tečajji, priložnimi knjižnicami in podobno.

V ŽELEZNIKU SO PROGLASILI 11 FRONTNIH BRIGAD ZA UDARNE

V Železniku je bil pred nekaj dnevi miting 11 prostovoljnih delovnih brigad, ki jih je izvršni odbor Ljudske fronte Srbije proglasil za udarne. Štab prostovoljnih delovnih brigad v Železniku je podelil na mitingu prehodno zastavico moravski brigadi, ki je pokazala prvih 10 dni pri delu najboljše uspehe.

Brigade pomagajo pri raznih delih: pri dograjevanju delavске kolonije, izravnavanju terena za nove tovarniške objekte, v kamnolomu in na drugih gradbiščih so že prve dni izpolnjevale in presegale dnevne naloge. Poleg moravske brigade, ki je prejela prehodno zastavico, se je pri delu posebno izkazala dragačeva brigada, ki povprečno presega normo za 220%, zlatarska za 180% in druge.

V Železniku so zdaj formirali strokovno brigado, ki jo sestavljajo zidarji, tesarji in drugi kvalificirani in polkvalificirani delavci.

Izpolnjevanje plana gradbenih objektov letos

Iz proračunske razprave je razvidno, da bo letos podarke na graditvi težke industrije, v rudarstvu, vojni industriji, graditvi železniških objektov in v kmetijstvu. To se kaže tudi v novi odredbi zvezne vlade o izpolnjevanju plana gradbenih objektov leta 1949.

Odredba določa, kateri objekti so prednostni v letošnjem investicijskem planu; uvrščeni so po pomenu takole: objekti težke industrije; objekti rudarstva zveznega pomena; objekti vojne industrije in stanovanjska poslopja ministrstva za narodno obrambo; železniški objekti; kmetijski objekti zveznega, republiškega in lokalnega pomena hkrati s prekopom Donava-Tisa-Donava, osovitev Lonjskega polja in melioracije v Makedoniji ter ob Skadarskem jezeru; objekti za izkoriščanje gozdov; objekti elektrogospodarstva zveznega in republiškega pomena; avtomobilska cesta Zagreb-Beograd; stanovanjska poslopja v industrijskih krajih in meeth.

Predvsem bo treba pospešiti graditve tistih objektov, ki so jih začeli že graditi in ki spadajo med prednostne ter morajo biti letos zgrajeni. Republiške planske komisije bodo storile ukrepe, da bodo končana predvsem dela pri prednostnih objektih, potem pa še dela, ki so bila odobrena z investicijskim planom za leto 1949.

Zvezna planska komisija bo določila gradbeni operativni, režiji in republiškim planskim komisijam naloge za izpolnitev plana gradbenih objektov zveznega pomena, republiške komisije pa republiški in lokalni operativni režiji, da izpolni plan gradbenih objektov zveznega, repub-

liškega in lokalnega pomena. Hkrati bo obvezno znižanje gradbenih stroškov.

Ko izvrševalci gradbenih del prejmejo odobreni gradbeni plan kot proizvodno nalogo, sestavijo svoj osnovni plan. Osnovni gradbeni plan morajo sestaviti gradbena podjetja, prevzemniki del v režiji in vzdrževalci kopnih in plovnih poti. Sestaviti je treba tudi plane za velika popravila gradbenih objektov, naprav in strojev. Republiške planske komisije pošljejo osnovni gradbeni plan v odobritev zvezni planski komisiji za vsa dela republiške operativne in režije do 5. marca.

Investitorji morajo v najkrajšem času izdelati program graditve za prednostne objekte, potem pa še za druga dela.

Projektanti idejnih načrtov morajo hkrati z načrti predložiti individualne normative za vsak posamezni gradbeni objekt. V njih je treba izkazati količine gradiva za gradbene snote, dalje vrednostni normativ in normativ delovnih moči.

Določeno je tudi, da je treba opraviti revizijo projektov za organizacijo gradbišč in organizirati poskusna gradbišča ter preskusiti nove delovne načine.

Gradbena operativa bo morala kar najbolj izkoristiti lokalne vire gradiva in prevozna sredstva. Republiške planske komisije izdajo producentom lokalnega gradiva takoj nalogo, da pravočasno oskrbijo gradbišča z gradivom.

Pogožbe za prednostne objekte, kjer se letos nadaljuje delo in so zanje že izdelani načrti, je treba skleniti do dne 15. t. m. Idejne načrte za prednostne objekte je treba izročiti v revizijo do dne 15. aprila; pogožbe za te objekte je treba skleniti do 30. aprila.

KRATKE GOSPODARSKE

Investicije v turizem in gostinstvo. V letih 1945-46 je država investirala nad 133 milijonov v razne turistične objekte. Leta 1947 so investicije že narasle na 169 milijonov, lani pa celo na 342 milijonov din. Za letošnje je določen približno enak znesek kakor lani. Skupna vrednost olajšav, ki so jih lani uživali člani sindikatov in njihovi svoji v letovskih krajih, znaša nad 2 milijardi 445.000.000 din.

V Makedoniji pridelujejo na četdelje večji površini industrijske rastline. Leta 1939 so pridelovali industrijske rastline na površini 28.700 ha, leta 1947 na 48.400 ha, lani na 53.700 ha, letos pa jih bodo že na 77.500 ha.

V Dalmaciji so se že začela pomladna kmetijska dela. V nekaterih krajih so kmetijske strojne postaje začele orati. Na drugih postajah se pospešeno pripravljajo na oranje.

ZIDAR BAJUK GRADI TOVARNISKE DIMNIKE, KAR JE NAJTEŽJE DELO V ZIDARSTVU

Pred vojno so nam tovarniške dimnike zidali inozemski strokovnjaki. Tudi opeko, ki ni bila nič boljša od naše, smo uvažali. Res, da zidanje tovarniškega dimnika ni preprosta stvar, ker zahteva takšno natančnost pri delu, da so potrebne meritve na milimetre; toda stari režim ni omogočil, da bi se usposobili za to domači strokovnjaki.

Podjetje »Pionir« je dogradilo v Beli Krajini tovarno za marmelado in sadne sokove. Za zidanje dimnika so pa več mesecev zaman iskali strokovnjaka. Končno se je lega dela lotil tov. Bajuk Ivan, zidar pri »Pionirju«. V kratkem času je postavil tovarniški dimnik. Svoje sposobnosti je tov. Bajuk ponovno preizkusil pri gradnji tovarniškega dimnika za tekstilno tovarno v Novem mestu. V dveh mesecih je sezidal 36,5 m.

Na Reki preurejajo veliko čezoceansko ladjo. Ladja »Kornat« je ena naših največjih tovornih ladij. Med vojno je plula pod jugoslovansko zastavo v zavetnih konvojih. Zdelj jo bodo temeljito popravili in preuredili. Do 20. t. m. jo nameravajo že splaviti.

visok dimnik, ki je brezhiben. Zidanje dimnikov je najtežje zidarsko delo in spada tudi v najvišjo kategorijo glede na plače. Največja natančnost pri zidanju je v tem, da mora biti dimnik na 1 m višine nagnjen za 3,1 cm in nič več niti manj. Tov. Bajuk ni pokazal samo sposobnost kot zidarski mojster, saj je presegal norme od 7-80%. temveč je imel veliko razumevanje tudi do novih kadrov, ki so potrebni za to delo. Namesto težkove si je vzel za pomočnika dva vajenca, ki se bosta kmalu tako izpopolnila v delu, da bosta lahko še samostojno zidala dimnike širom naše domovine. Tov. Bajuk je dejal: »Zidal bom le še nekaj let, potem pa bodo poprijeli delo moji učenci in mislim, da ne bodo slabši kot sem bil sam.« Nedvomno je, da je tov. Bajuk dosegel ta uspeh le zato, ker je bil pri delu zelo pošten, saj ni bil redek primer, ko je zlezel zjutraj na dimnik in se šele zvečer spustil iz njega. Kosilo, kot vse ostale potrebitve so mu v višine pošiljali po vrvi. Tov. Bajuk je s svojima pomočnikoma Govednikom Jožetom in Baričem omogočil, da smo naredili nov korak do naše popolne osamosvojitve.

Kulturni teden v proslavo Prešernovega dne v Celju

Mestni ljudsko-prosvetni svet v Celju je v dnevi od 2. do 8. februarja organiziral vrsto kulturnih prireditev v proslavo 100 letnice smrti največjega slovenskega pesnika Franceta Prešerna. Nosilci te enotedenske manifestacije naše ljubezni do Prešerna in njegovega dela so bili SKUD »France Prešeren«, Ljudsko gledališče, Glasbena šola, gimnazijški poveljski zbor, pionirji in Ljudska univerza.

Otvoritev kulturnega tedna je bila poverjena SKUD-u »France Prešeren«. Od njegovih kulturno-umetniških sekcij sta izpolnili program prve prireditve: mečani poveljski zbor pod vodstvom Jura Vrežeta in godba na pihala pod vodstvom Albina Petermana. Dobro pripravil in discipliniran poveljski kolektiv je z glasbeno pravilno in smiselno interpretacijo svojega programa potrdil za služnost tretjega mesta, ki ga je dosegel na zadnji kulturno-umetniški reviji v Mariboru Koncert godbe na pihala, naštudiran že s tradicionalno voljo in požrtvovalnostjo tega glasbenega kolektiva, ki mu zaradi tega ni odrekati glasbenih vršin, pa je mestoma kazila nemotna intonacija instrumentov.

Naslednjega dne in med tednom so bila predavanja v Medlogu in v največjih celjskih tovarniških kolektivih.

Tretji večer je bil spet večer SKUD-a »France Prešeren«. Po uvodnem predavanju prof. Finka o Linhartu in njegovem pomenu v slovenski dramatikli ter dveh recitacij - Matičkovega monologa iz »Kranjskih komediantov« in Prešernovega grobnega napisu Linhartu, ki bi sicer zaslužili temeljitejšo pripravo, nastopila dramska sekcija z Linhartovo »Županovo Micko«. Uprizoritev sicer

ponesrečeno izbrane kasnejše predelave, ki jo na škodo Linhartovih prepodobnih misli in narodnih elementov kaže »dovtip« na račun naturnosti in nekdanje preprostosti našega kmeta, je tolkal že v tretje izpričala resno htenje do gledališko-umetniške izobrazbe in vzgoje novega kadra kulturno-prosvetnih delavcev.

Četrty večer je bil last naših najmlajših - celjskih pionirskih odredov. Z na samo pionirjem lasten Hubek in prisedben način izvajanjem petjem, prizori in recitacijami so se tudi pionirji častno vključili v naš krog častilcev nesmrtni Prešernove poezije.

Naslednji večer je Ljudsko gledališče posvetilo Prešernovi poeziji z recitacijami njegovih najlepših, izbranih pesniških del. Uvod v recitacije in njih medsebojna povezava je bila beseda ravnateljica Tineta Orla o revolucionarni demokratični vsebini Prešernove pesmi in Prešernovem mestu v tedanji evropski kulturi in njeni družbeno-politični problematiki, a pianist recitatelj Egon Kunej je posamezne recitacije članov Ljudskega gledališča glasbeno ilustriral s smiselno in globoko občuteno klavirsko spremljavo. Ves večer je izzvenel v uspešno zakroženo in intimo prireditev visoke umetniške vrednosti.

Kot šteti dostojni doprinos k Prešernovi proslavi je bil nastop gozencev celjske Glasbene šole. Nastopili so gojenci od najnižjih do najvišjih letnikov, in sicer s klavirskimi, violinskimi in solo pevskimi točkami, za zaključek pa še šolski godalni orkester; vsi so pokazali lep napredek, dosežen pod večšim, strokovnim vodstvom.

Program zaključnega slavnostnega večera je izpolnila beseda ravnateljica Tineta Orla o kulturno-politični in umetniški veličini Prešerna, katero je zaključil s častno ugotovitvijo, da njegove neizpete, zatrite pesmi poje danes vsa naša domovina do in preko Karavank in kdor nima ledenege arca za čast rodne dežele, kdor ni zatrl dobrote in lepote v svojem srcu bo ob skromnem grobnem kamnu v Kranju priznal, da se ta čas uresničuje Prešernov sen. Temu so sledile še dve recitaciji članov gledališča ter šest pesmi gimnazijskega mladinskega pevskega zbora pod vodstvom ravnateljica Egon Kuneja, odpetih z vsemi vrtilinami prvovrednega pevskega zbora.

Za čas trajanja kulturnega tedna je vodstvo celjske študijske knjižnice priredilo v razstavnih prostorih »Naše knjige« razstavo Prešernovih del in literature o Prešernu. Pester in bogat izbor knjig in drugih publikacij bi seveda zaslužil primernejši, t. i. večji razstavljeni prostor, v katerem bi bil omogočen boljši razvid naše Prešerniane. Pripominjam, da je to že druga podobna razstava (prva je bila za Cankarjevo 30. smrtinico), s čimer njih skrbni organizatorji tudi v tej obliki približuje dela in dokumentacije neiztrohljivih stvaritev naših duhovnih velikanov našemu delovnemu šlovku za vzgelo in dvig njegove družbeno-politične zavesti. Lep zunanji odraz proslave Prešernovega imena in dela sta bili tudi izložbi Ljudskega gledališča in »Naše knjige«.

K vsemu moremo pa z nezadovoljstvom dodati, da prireditve niso bile delne takega obsega, ki bi ga sicer po svojem pomenu in vsaj nekateri tudi po svoji umetniški kvaliteti zaslužile. Za vse prireditve je veljala bodisi permanentna vstopnica, bodisi skrajno nizka vstopnica. Permanentni vstopnici je bilo večinoma preko mestnega sindikalnega sveta, nekaj pa direktno prodanih

nad 400, vstopnice k posameznim prireditvam pa povprečno po 100, toda povprečni obisk je znašal komaj 200. To dokazuje, da so bile vstopnice po liniji sindikalnih podružnic razpečane zgolj po službeni dolžnosti. Poleg tega so k nezadostnemu obisku pripomogle še druge brez premisleka vzporedno z prireditvami »Kulturnega tedna« organizirane prireditve. Omenjamo samo zabavni večer I. četrti in pa reakcionarno zapeljivi film »Bežno srečanje«, ki se je prav od 2. do 7. t. m. vrtil v največji kinodvorani. Vse to kaže na nezainteresiranost ali vsaj premajhno budnost za popularizacijo tudi take vrste proslav, po katerih moremo meriti kulturno višino socialistične družbe in to tudi v krožih, kjer se sicer rado govori o nedelavnosti tega ali onega kulturno-prosvetnega aktivca.

Kulturni teden v Trebnjem

V kulturnem tednu ob priliki stoletnice smrti Franceta Prešerna so naši kulturno-prosvetni delavci z vso skrbjo in vnueno pripravili dostojno počastitev slovenskemu geniju.

Od 2. do 8. februarja smo imeli kar štiri prireditve: na recitacijskem večeru smo slišali odlomke iz najboljših del naših pesnikov in književnikov, na glasbenem večeru se je odglasila ubrana pesem naše mladine, s »Kraljem na Betajnovcu« so igralci iz št. Ruperta privabili ljudstvo, da je do zadnjeza kotlička napolnilo dvorano.

Vse prireditve je ljudstvo obiskalo v zelo lepem številu in čutila se je v naših ljudeh rast zanimanja za kulturno delo in za sodelovanje na tem področju. V teh prireditvah je prelep dokaz, kako naš delovni šlovok visoko ceni kulturno in prosvetno delo in kako na drugi strani prav tu biše oportunisti, ki stoje ob strani, kakor da bi brez njih ne mogli ničesar, še bolj pa tolče svoje razredne

sovražnike, ki se tudi v Trebnjem še ne morejo sprilazniti z delstvom, da jim je za vedno odzvojn.

Da bi bilo vodstvo in kulturno prosvetno delo v pravih rokah in v izgradnji socializma pri nas storilo vse, kar storiti mora, so ravno v tednu kulture, na dan obletnice smrti Prešerna ustanovili SKUD »Josip Jurčič«, ki bo poleg še holi intenzivno izvajati svoje velike naloge. Prav tako se je v tem tednu ustanovila tudi okrajna ljudska knjižnica.

Otvoritev normalnega kinematografa v Starem trgu

V nedeljo 6. februarja 1949 je bila v Loški dolini v Starem trgu pri Rakoku otvoritev zvočnega kinematografa. Ljudstvo Loške doline je otvoritev pozdravilo z veliko udeležbo ter dokazalo, kako je bil potreben v tem kraju stalni kino. Vse tri predstave so bile razprodane v pihih dveh urah in to štiri ure pred prvo predstavo, ter je mnogo ljudi ostalo brez vstopnic. Za otvoritev smo predvajali sovjetski umetniški film »Zoja Kosmodemjanskaja«. Za to priliko je bila dvorana na novo prepleškana ter primestno dekorirana, urejena kinokabina, blagajna z buffetom itd. Kmetijska družba v Starem trgu, pod katere upravo spada kinematograf, je pokazala mnogo sumničevate ter zanimanja in ji gre največja zasluga za otvoritev. Pri tem pa ne smemo pozabiti tovarišev iz Podjetja za razdeljevanje filmov iz tehnične delavnice, ki so mnogo pripomogli, da je bila otvoritev kinematografa v času največjega kulturnega praznika Slovencev v Prešernovem tednu.

Kinematograf bo mnogo pripomogel k dvigu kulturnega nivoja ljudstva Loške doline, nudil bo mnogo zdravega in poučnega razvedrila, ki so ga dosedaj zelo pocrešali.

L. I.

SMUČARSKO PRVENSTVO SLOVENIJE

V smuku je zmagal Ljubo Bizjak

(Od našega posebnega dopisnika)

Kranjska gora, 11. febr. Danes se je pričelo tekmovanje v smuku za smučarsko prvenstvo Slovenije. Čeprav na štartu ni bilo nekaterih favoritov, ki so odšli na mednarodno tekmovanje v Švico, je bilo tekmovanje kar zadovoljivo. Mnogim tekmovalcem prvega in drugega razreda se je nudila prilika, da si osvojejo častni naslov slovenskega prvaka v smuku. Za tekmovanje se je prijavilo 161 članov, kar je izredno visoko in po osvojitvi največje število na prvenstvu, ki je dalo tekmovanju še večji polet. Hkrati pa ta visoka številka dokazuje, da se smučarski šport kljub neugodnemu vremenu razvija tako množično kot kvalitativno. Moških je iz 20 društev 161 tekmovalec, iz 8 društev pa 28 tekmovalk. Število tekmovalk se je v primeru z lanskim letom dvignilo, toda z njim še ne moremo biti zadovoljni.

Proza smuka za ženske, ki so startale prve, je vodila, kakor za moške, izpod Vitranca v Brsnino, le s to razliko, da so moral moški obvladati še poleg Brsnine najtežji del proge (»S-zavoj«) kakor po štartu.

Zenska proga je bila dolga 1200 m, moška pa 1500 m. Za ženske je bila sorazmerno težja kot za moške in je zahvaljujuči posebnemu znanju še malo pogumna. Nekaj mest je bilo zelo nevarnih še za tako dobre tekmovalec.

Kljub delavnosti je tekmovanje gledalo veliko število ljudi, največ seveda tečajnikov, ki jih je v Kranjski gori mnogo.

Nekateri tekmovalci, ki se niso pravočasno pripravili, so resno posegli v borbo. Tako je n. pr. dosegel najboljši čas Stefe iz Tržiča, ki je tekmoval čez konkurenca. Stefe je tik pred začetkom tekmovanja prispele iz Sarajeva (kjer je vodil tečaj JA).

Startne številke so se delile tekmovalcem po razredih. Največ padcev je

bilo na »S-cu in v Brsnini. Tudi nekateri favoriti so padali. Praček Marjan bi se gotovo plasiral na eno vidnejših mest, če si ne bi poškodoval gležnja. Tekmovanje se je kljub velikemu številu udeležencev hitro odvijalo, za kar gre zaslužek marljivemu organizatorskemu zboru. Pri članicah predstavlja zmaga Lukančeve malo presenečenje. Izredno dobro se je plasirala Krmeljeva, a proti pričakovanju slabo Pračkova Anica.

Pri članih se je pokazalo, da so mnogi tekmovalci prvega in drugega republiškega razreda zelo blizu onim iz zveznega. Tako sta se med prvo četvrtico dobro plasirala Sevnčnikar iz Maribora in Čadež iz Tržiča. To so še vsi mladi fantje, ki bodo s sistematičnim treningom še mnogo prinesli v našem smučarskem športu.

Vreme je bilo sončno, temperatura ob lahnem vetru ugodna.

Rezultati: Člani: 1. Bizjak Ljubo (E) 1:25.0; 2. Krmelj Janko (T) 1:26.1; 3. Dornič Janko (E) 1:27.2; 4. Sevnčnikar Ivo (P, M) 1:29.0; 5. Praček Ciril (Gr) 1:29.2; 6. Četina Janko (Kl) 1:32.1; 7. Čadež Lojze (T) 1:32.2; 8. Srečnikar Pavle (T) 1:32.4; 9. Prestor Ziga (K, G) 1:33.0; 10. Huter Zvone (Gr) 1:34.0; 11. Pernot Fedor (P) 1:35.0; 12. Knop Ljubo (E) 1:35.1; 13. Urbar Slavko (E) 1:35.4; 14. Vebler Dušan (E) 1:36.0 in Lang Vilj (T) 1:36.0.

Najboljši Slovenizirčan Cesar je zasedel 25. mesto. Križnik (Kropa) 28., Finžgar Rudi (Lesce) 29. itd.

Ženske: 1. Lukane Darinka (Tekst) 1:48.1; 2. Katnik Vida (Gr) 1:49.0; 3. Urbar Nada (E) 1:53.2; 4. Torkar Pavla (Gr) 2:00.0; 5. Kozar Vlasta (E) 2:00.4; 6. Pahor Silva (R) 2:01.1; 7. Krmelj Jozica (Sl. B.) 2:00.3; 8. Jamnik Zdenka (U) 2:10.0; 9. Černič (E) 2:15.2; 10. Oblak (U) 2:15.2; 11. Frman (Št Vid) 2:17.4; 12. Heim (Rudar), 13. Čop (Maribor).

Svetovno prvenstvo v namiznem tenisu je končano

Stockholm, 11. februarja. Zadnji dan tekmovanja za svetovno prvenstvo v namiznem tenisu, ki se je pričelo v Stockholmu pred 7 dnevi, so bile odigrane finalne tekme v 5 disciplinah. Moško svetovno prvenstvo posameznikov si je pribral Anglež Leach, ki je v zanimivi in razburilni igri premagal predjanejskega večkratnega svetovnega prvaka Čeha Vano. Leach je zelo sigurno, toda mehko igral. Zmagal je predvsem zaradi tega, ker je bil vana izmučen zaradi mnogih partij, ki jih je odigral v zadnjih dneh v tekmovanju posameznikov in igrah moških mešanih parov. Vana se je v vseh teh igrah prebil do finala. Štokholmski pravilo, da je Vana eden najboljših igralcev namiznega tenisa na svetu. Leach je zmagal z 3:2. Žensko svetovno prvenstvo si je osvojila Madžarka Farkas, ki je premagala v finalni tekmi Hrkušovo (CSR), s 3:2. Tibor Harangozo (Jugoslavija) je izpadel iz nadaljnje tekmovanja v igri s Soosom (Madžarska).

V tekmovanju ženskih parov si je svetovno prvenstvo osvojila par Farkas-Elliot (Škotska) nad parom Barnes-Grosby s 3:0. Mešani par Sido-Farkas (Madžarska) je zmagal v končni igri nad parom Vana-Hrkušova (CSR) s 3:0. V tekmovanju meških parov sta se v finalni igri srečala dva češkoslovaška para: Andrejski in Tokar, ki sta premagala Vano in Štepeka s 3:0 in si tako priborila prvo mesto.

SMUČARSKO TEKME PARTIZANA V KRANJSKI GORI Sportno društvo Partizan priredi v nedeljo 13. februarja v Kranjski gori društveno prvenstvo v smuku in tekih za člane, članice, mladince in mladinke. Tekmovanje v tekih bo po prihodu jutranjega vlaka, v smuku pa ob 13. uri z Bukovnika na 1500 m dolgi progi z višinsko razliko 350 m. Prijava za tekmovanje sprejema društvena pisarna do 10. februarja 1949 do 18. ure, nakar se vrši ob 20. uri zbiranje štartnih števil. Vsa ostala navodila glede skupnega odhoda bodo sledila za društvene člane je voznja brezplačna. SD Partizan

V sredo zvečer je bila na Jesenicah odigrana hokejska tekma na ledu med SSD »Udarnik« iz Kranja in domačim moštvom SSD »Jože Gregorič«. Tekma se je zaključila z rezultatom 2:0 (7:0, 3:0, 7:0) v korist Jeseničanov.

KINO

LJUBLJANA UNION: Poljski film »Poslednja etapa«. Obzornik št. 11. kongres KPS. Zaradi dolžine filma odstavbe ob 16. 18.15 in 20.30. MOSKVA: Češki film »Nadljudje«. tednik SLOGA: Sovjetski film »En dan v zemlji zmagoviteljski«. tednik - Predstave ob 16.15 18.15 in 20.15 TRIGLAV (bivši Kodeljevo): Otvoritev v nedeljo 13. februarja. Prvi slovenski umetniški film »Na svoji zemlji« - V ponedeljek 14. febr. premiera švedskega filma »Ko cvetijo hrvade«. SISKRA: Sovjetski film »Mikluho Maklaj«. tednik - Predstave ob 18 in 20. MARIBOR PARTIZAN: Anzjetski film »Brezno srečanje«. tednik UDARNIK: Češki film »Sirena«. tednik - Predstave ob 16.30 18.30 in 20.30. POBREŽJE: Sovjetski film »Najdenček«. tednik. OBLJE METROPOL: Sovjetski film »Rdeča ruta«. tednik. DOM: Nemški film »Kamila in ljubezen«. tednik. KAMNIK: Sovjetski film »Pomlad«. tednik. KRANJ MESTNI: Sovjetski film »Tahir in Zuhra«. tednik. PTUJ: Sovjetski barvni film »Vlak na vzhod«. tednik.

★ Umrl nam je naš dzral DANILO TRIBUŠON delavec v Predlinici Tržič K zadnjemu počitku ga bomo spremlili v Ljubljani v soboto 12. t. m. ob 14.30 izpred Kapelice sv. Antona na Zalah. Ljubljana, Sv. Ana nad Tržičem. Rajlovač. Vipava, 10. februarja 1949. Zalujoci: mama in oče; bratje: ing. Tone, Milan, Peter, Janko; sestra Zorka; svakinja Vlada, nekakinja Tatjana in ostalo sorodstvo

V neizmerni žalosti sporočamo, da nas je po mučni bolezni zapustil naš najboljši oče, stari oče, tast in svak

Mr. Ph. IVAN GRAHEK Pokopali ga bomo v soboto 12. t. m. ob 16. uri na farnem pokopališču. Mokronog, 10. februarja 1949. Zalujoci: Mr. Ph. Branko, sin; Halda, hči ter ostalo sorodstvo

Naznanjamo, da je preminula naša zvesta in marljiva sodelavka, tovarišica

RENATA KOLENČIČ članica KP Ohranili jo bomo v najlepšem spominu. Idrja, 10. februarja 1949. Celica KP Javnega tožilstva Idrja

ZAHVALA. Iskreno se zahvaljujem vsem, ki so spremlili moje ljubljeno, zlato mamico

KRISTINO CERKVENIK roj. PENKO, vdovo na njeni zadnji poti. Posebno se zahvaljujem vsem darovalcem venec in cvetja in vsem, ki so sošustvovali z menoj. Kamnik, 9. februarja 1949. ZALUJOČI SIN DANILO

ZAHVALA. Vsem prijateljem in znancem, ki so spremlili našega dragega sina, brata in svaka

JOŽETA SIMČIČA na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujem Gobjane (Slov. Primorje), 3. februarja 1949. Zalujoca družina Simčičeva

ZAHVALA. Ob teški izgubi našega dragega moža in očeta

ANTONA SIHURJA se zahvaljujemo vsem, ki so spremlili našo ljubljenico. Posebno se zahvaljujemo sekretarju RK in tajniku sindikata, družinski ravniki za poslovljene besede, godbi, pevcom za žalostinke in vsem darovalcem venec. Hrastnik, dne 7. februarja 1949. Zalujoci: žena in otroci

Opozorilo

Vsi davčni zavezanci mesta Ljubljane se opozarjajo na javni poziv Ministrstva za finance FLRJ o vlaganju urijav za leto 1948, po katerem so dolžni, da v času od 10. februarja do vključno 28. februarja 1949 vložijo na pristojnem RLO ali KLO svojega prebivališča davčno prijavo za vse vira dohodkov — razen za dohodke iz službene razmerja. Predmetni javni pozivi so razzargeni po terornih RLO in KLO-jev, iz katerih bodo zavezanci lahko razbrali vsa točna navodila.

V primeru eventualnih nerazumovanj dobijo davčni zavezanci pojasnila na pristojnih RLO in KLO-jih.

Poverjenstvo za finance IO MLO

DNEVNE VESTI

V nedeljo 13. t. m. bomo odkrili spomnisko ploščo prvim talcem, padlim v Domžalah. Spomniska svedostno se bo pričela ob 2. uri popoldne, na Bistriškem mostu proti Ihanu, prav tam, kjer jih je okupator 3. IX. 1941 ustrelil. Člane vseh množičnih organizacij vabimo k udeležbi. — Zveza borcev Domžale.

Rektorat univerze sporoča vsem univ. študentem, da se prične pouk predvojaške zveze dne 15. februarja 1949 in da bo ob istih urah in dnevih ter v istih prostorih kot doslej.

Zaravnike dejrno službo v Celju ima od sobote 12. februarja opoldne do ponedeljka 14. februarja do 8 zjutraj dr. Podpečan Ivan, Mariborska cesta 24.

Dežurne trafike 13. februarja: Podmenik Minka, Tyrševa (kiosk); Dolar Ivana, Tyrševa 12; Šovkal Marija, Pred škofijo 12; Vogrič Aleksandra, Prešernova 54; Škerbič Joža, Kolodvorska 35; Hrovat Matija, Ambrozjev trg 2; Jelar Marija, Stari trg 19; Novak Marija, Gosposka 11; Kolar Jurij, Tabor (kiosk); Perhaj Tina, Janševa 1; Pils Ivan, Celovška 141; Levstik Alojz, Pokopalska 14; Cerar Antonija, Selo (kiosk); Jorina Rudolf, Kopalška 3; Merjasec Franc, Tržaška 62; Zakotnik Ciril, Št. Vid.

GLEDALIŠČE

DRAMA LJUBLJANA Sobota, 12. ob 20: Pucova: »Ogenj in pepel«. Krstina predstava. Izven. Nedelja, 13. ob 14.30: Pucova: »Ogenj in pepel«. Zaključena predstava za OLO Trbovlje. — Ob 20: Cankar: »Hlapci«. Izven.

Avtorica Mira Puc je v svoji dram »Ogenj in pepel«, katere krstina predstava bo danes v soboto, v režiji Jožeta Tirana in inscenaciji ing. arch. Branka Simčiča, skušala pokazati razkorj meščanske družbe in njeno diferencialno. Zgodovina jih je obsidila na pogin, čeprav so se skušali s vsemi sredstvi rešiti. »Ornoroček« Savo najde nasilno smrt, kakor je bil sam vaje soditi ljudi. Od vseh se reši samo Tanja, ki spozna, da brez vere v nekaj velikega ni mogoče živeti. Senator pa umre zapuščen od vseh, ohsojen od lastne hčere. Zasedba je naslednja: senator — Vladimir Škerbiček, Tanja, njegova hči — Ivana Mežanar, Savo, njegov nečak — Demeter Bitene, Iriš, njegov nečakinja — Draga Abadžićeva in Vida Levstikova, predsednik Tojan, pridobitnik — Edvard Gregorin, dr. Belič, odvjetnik in politik — Fran Lipah, padre Giovanni, kurir v italijanski armadi — Maks Furjan in Branko Miklavc, France Martič, kurir iz Londona — Jože Zupan, dr. Sone, zdrav — Lojze Drenovec, Rob, hlinik — Peter — Pavlo Kovič, usmiljenka — Metka Bučarjeva. Premiera je izven abonmaja.

KONCERTI

Na Rakeku bo danes ob 19. uri posebna prireditve pod naslovom »Prešernova beseda«. Sposed izvajajo: recitator Janex Rožak, solisti in Slovenski vokalni kvintet. Prihodnji simfonijski koncert orkestra Slovenske filharmonije pod vodstvom dirigenta Jakova Cipolaja bo v sredo 16. februarja ob 20 v Unifonu. Orkester bo izvajal: Dvočast. IV, simfonija, Lipovšek; Sestni slavoček, Debussy; Pomlad, suite v dveh stahkih, Verdi; Moč vosa, vtrstura. S tem spredom bo orkester koncertiral 18. februarja v Beogradu. Vstopnice od danes naprej v Knjižarni muzikali.

RADIO

Ljubljana, Maribor in Slov. Primorje DNEVNI SPORED ZA SOBOTO 12. II. 6.00 Pojo zbori — 6.10 Napoved časa in poročila — 6.20 Jutranja telovadba in objava dnevnega sporeda — 6.30 Plesna glasba — 7.00 Napoved časa, radijski kolektor in poročila — 7.10 Izražajo mali orkestri — 11.15 Soseka ura za nižje razrede gimnazij in srednješole — Kosmatinova: Razvoj meščanskega gospodarstva in dvig buržujazije — 12.30 Napoved časa in poročila — 12.40 Zabavna glasba — 13.00 Max Regor: Variacije na Mozartov tema — 13.30 Slovenske ljudske in umetne pesmi — 14.00 Plesna glasba — 14.30 Napoved časa, poročila in objava večernega sporeda — 14.45 Slovenska narodna pesnja: Štefka Andrežina in Zalka Jelenič; spremila Avgust Stanko — 15.00 Soseka ura za nižje gimnazije in srednješole — Kosmatinova: Razvoj meščanskega gospodarstva in dvig buržujazije — 18.00 Slovenske narodne pesmi — 18.15 Naši delovni kolektivci v borbi za študijo — 18.30 Izra Zabavni orkester Radia Ljubljana p. v. Bojana Adamiča — Poje Fulvia Blasiani (prenos iz Zagreba) — 19.00 Tedenski znanje politični spored — 19.15 Jugoslovske borbene in delovne pesmi — 19.30 Napoved časa, poročila in objava sporeda za naslednji dan — 19.40 Zabavna glasba — 20.00 Literarna oddaja — Mira Pucova: Ogenj in pepel (odlomki) — 20.20 Hrvatska narodna glasba (prenos iz Zagreba) — 20.50 Večer sobotni večer — poje Slovenski simfoniki kvintet in pester spored s plošč: 22.00 Prenos poročil Zvezne postaje Beograd — 22.30 Plesna glasba do konca oddaje — 23.30 Zaključek oddaje.

VABILO

na redno letno skupščino KMETIJSKE ZADRUGE z o. i. V CRNOMLJU ki bo v nedeljo, 13. februarja 1949 ob 9. uri popoldne v Domu ljudske prosvete (bivši Sokolski dom). — Vsi združniki vabljani. Upravni odbor

VOZNI RED

za avtobusno progo Ljubljana—Horjul (ob delavnih)

Table with 4 columns: Km, 12.30, 18.30, and departure times. Includes rows for Ljubljana, Vič, gimnazija, Kozarje, Dobrova, Brezje, and Zaklanec.

V primeru velikega navala potnikov bo avtobus peljal samo do tramvajске postaje na Viču ter se nato takoj vračal po ostale potnike na Dobrovo.

Nadalje opozarjamo potnike na spremembe odhoda avtobusov na progah Škofja Loka—Ziri in Škofja Loka—Zallog ob nedeljah, i. s. Škofja Loka—Ziri ob 8.30 namesto ob 11.30 in Škofja Loka—Zallog ob 8.30 namesto 12.15.

SLOVENIJA AVTROPROMET SAP — LJUBLJANA

Ureja uredniški odbor. — Odgovorni urednik Dušan Bole. — Naslov uredništva: Kopitarjeva 6. — Uprava: Kopitarjeva 2. — Telefon uredništva in uprave: 52-61 do 52-65. Telefon naročniškega oddelka 50-30. — Telefon oglašnega oddelka 36-83. — Štev. ček. računa 6-90601-0.

Danes se bo v Ljubljani pričel mednarodni turnir v košarki

Danes in jutri bodo v Ljubljani na Taboru mednarodne tekme v košarki. Poleg domačih vrst Enotnosti in Zelezničarja sodelujejo še igralci Trsta, Pule in Maribora. Ljubiteljem košarke sprejemo kratka poročila o moči in kvaliteti posameznih moštev.

Tomas — tržaško moštvo po tekmi z Arzenalom, katerega je premagalo s 31:21, trenutno vodi na lestvici košarkaške lige STOJA. Moštvo se odlikuje po kvalitetni igri, tehničnem obvladovanju žoge in točnostni metanju na koš. Moštvo trenira že od meseca decembra po novih pravilih in je na ta način v igri drugo, tržaško moštvo vrline kaže tudi drugo, tržaško moštvo FMSA (Fabbrica Macchine Saint-Andreja).

V Ljubljani bodo ustanovili smučarski klub

Razvoj fizkulturalnega življenja je postal pred organizatorje nove naloge, ki imajo odraz tudi v reorganizaciji dosedanjih oblik fizkulturalnih društev. Predvsem so pumamezno športne panoge z svojo izredno življenjsko silo nehoti postavile zahtevo po specializaciji in po organiziranju posebnih športnih društev, v katerih so bo gojila v glavnem samo ena športna panoga. Med športu, ki po svojem značaju, važnosti in številu pripadnikov najbolj priliječe po posebnem delu, spada smučanje. Danes stojimo pred ustanovitvijo smučarskega kluba, v katerem se bodo povezali smučarji ljubljanske univerze, člani sindikata, srednješolska mladina in drugi.

Ustanovitev novega smučarskega kluba se že danes vsa vestno pripravila. K delu bodo pritegnjeni vsi smučarji, ki bodo potem s skupnimi močili izpolnjevali naloge, kakor so v glavnem vzgoja smučarskih kadrov v pravilnem državljanem in športnem duhu, širjenje smučarskega športa s prirojanjem tečajev, tako tekmovalnih kot začetniških, skrb za opremo, gradnjo smučarske doma itd.

Ustanovni občni zbor novega smučarskega kluba bo v ponedeljek 14. februarja ob 20 v mladinski dvorani v Ljubljani.

OBVESTILO

Obveščamo vse mmožne organizacije in Upravo podjetij, LMS, ZB Zagorje in ostale prijatelje športa, da se bo vršil prvi redni občni zbor sindikalnega športnega društva »Proletarec Zagorje« v sotočju 20. februarja ob 9. uri. V fizkulturalnem domu (mala dvorana). S tem preključemo izidno okrožnico, s katero je bilo objavljeno, da bo občni zbor 13. t. m. ob istem času. Fizkulturalni zvezi (športnemu oddelku) na znanje. Odbor

Danes se bo v Ljubljani pričel

Danes in jutri bodo v Ljubljani na Taboru mednarodne tekme v košarki. Poleg domačih vrst Enotnosti in Zelezničarja sodelujejo še igralci Trsta, Pule in Maribora. Ljubiteljem košarke sprejemo kratka poročila o moči in kvaliteti posameznih moštev.

Tomas — tržaško moštvo po tekmi z Arzenalom, katerega je premagalo s 31:21, trenutno vodi na lestvici košarkaške lige STOJA. Moštvo se odlikuje po kvalitetni igri, tehničnem obvladovanju žoge in točnostni metanju na koš. Moštvo trenira že od meseca decembra po novih pravilih in je na ta način v igri drugo, tržaško moštvo vrline kaže tudi drugo, tržaško moštvo FMSA (Fabbrica Macchine Saint-Andreja).

Paročila iz naših krajev

Literarni večer v Mariboru. V tednu proslav, posvečenih spominu dr. Franceta Prešerna, je bil 3. t. m. v Narodnem gledališču literarni večer, na katerem so sodelovali člani Društva slovenskih književnikov iz Ljubljane. V uvodni besedi je pisatelj Anton Ingolič pozdravil številne zbrane, nato pa so brali iz svojih del France Bevk, Bogomir Magajna, Pavel Golja, Mira Pucova, Ignac Koprivec, Drago Segla in Ada Škerlj. K. M.

V poljčanskem okraju so bile v Prešernovem tednu številne kulturne prireditve. Po vseh krajih so pripravili za obletnico Prešernove smrti kulturne prireditve, v večjih pa so imeli prireditve tudi med tednom. V Poljčanah so v petek, 4. t. m., uprizorili »Talice«, v soboto je predvajal potujoči kino, v nedeljo pa sta priredila moški in mešani pevski zbor koncert. V Rogoški Slatini je SKUD »Brata Simončič« organiziral 5 kulturne prireditve, in sicer ob otvoritvi tedna pester kulturni večer, v nedeljo samostojen koncert pionirskega orkestra, na predvečer obletnice pa slavnostno prireditve z recitiranjem in petjem Prešernovih pesmi. Prireditve so bile povsod dobro obiskane. Posebno zanimanje je zbudil pionirski orkester v Rogoški Slatini. Opaziti je, da je našel ta orkester v sklopu SKUD-a res pravo oporo in pomoč za nadaljnji razvoj, dočim pionirski orkester pri Sv. Križu še vedno ni dosegel zaželene kvalitete. Okrajni ljudsko-prosvetni svet je pripravil za Prešernov dan tudi otvoritev okrajne ljudske knjižnice. J. T.